

MAGYAR BANYÁSZLAP

Hungarian Miners' Journal

THE HUNGARIAN MINERS JOURNAL HAS MORE SUBSCRIBERS THAN ANY OTHER THREE HUNGARIAN WEEKLIES IN THE UNITED STATES

THE HUNGARIAN MINERS JOURNAL VISITS MORE THAN ELEVEN HUNDRED MINING CAMPS AND MORE THAN FOURTEEN THOUSAND HOMES

VOLUME XXII. ÉVFOLYAM

DETROIT, MICHIGAN

1934 ÁPRILIS 12.

NO. 15. SZÁM.

A BANYABÁRÓK ENGEDNEK

Észak West Virginiában több bányabáró aláírta a szerződést. - Annnyit kapnak Fairmont vidékén a bányászok, mint amennyit az ohioi és pennsylvániai bányabárók fizetnek. - Ahol nincs szerződés, ott nem szabad viszsza menni a munkába

Észak West Virginia bányabáróinak és bányászainak között volt az új deal. Idáig Fairmont és vidéke 26 centtel olcsóbban dolgoztak, mint a pennsylvániai és ohioi szénbányák.

Semmi ok nem volt erre a 26 centes különbségre, hiszen a szén ugyanaz mindhárom államban és a Fairmont területén a legveszélyesebbek a szénbányák.

De a bányák urai hozzá voltak szokva, hogy a szállítási díjtöbbletet a bányászok bőrből kanyarították ki maguknak.

Ezen az egy vidéken, ebben az egy kis területen győzött az igazság, a munkadíjat egységesen állapították meg Pennsylvania munkabéreiével és a bányabárók sztrájkba akartak menni, részben sztrájkba is mentek a múlt héten.

A bányászok, nagyon helyesen, csak ott dolgoztak, ahol a bányabáró ur az új egyezséget aláírta, ami lapunk zártáig sok helyen megtörtént. A többi bányákban sztrájkolnak és senki nem megy addig dolgozni, amíg a szerződés alá nem lesz írva.

Nem is lenne szabad a régi rendszer mellett dolgoztatni, mert hiszen az új szerződés a code-rendeletnek egy része és a bányatársaság, amely nem a code alapján dolgozna, a NRA rendeletét szegné meg.

Számitani lehet rá, hogy a szerződést pár nap alatt minden bányabáró aláírja és a Fairmont vidék bányászai végre felszabadulnak a "differential" aljas igazságtalansága alól.

Sajnos, nem lehet ugyanezt elmondani az úgynevezett "Smokeless" vidékekről, West Virginia déli. részéről, Kentuckyról és Virginiáról, mert ezeken a hatalmas szénmezőkön a 40 centes rablás tovább is érvényben marad.

Ennek a területnek a hírhedt Van Bittner a feje, aki maga is részt vett a washingtoni tárgyalásokon és akit voltaképpen Lewis ültetett a terület fejére.

Ha a code kihallgatások során a 40 cent különbséget nem redukálják, nem lehet tudni, hogy mi lesz azon a vidéken, de az biztos, hogy Bittner barátunknak nem lesz ott soká maradása.

Deheban még hétfőn sztrájkoltak a bányászok, bár a 17-ik kerület áruvó vezetői mellett lehetetlen a külön-külön rendezett bérharcokat megnyerni

A terror fekete keze lecsapott Logan völgyére

A BANYÁSZOK NAGY RÉSE VISSZAMENT JOHNSON PARANCSÁRA A MUNKÁBA. - DE A BANYABÁRÓK CSIPÁJA KINYILT ÉS EDDIG HATVANNYOLC EMBERT VÁGTAK KI A MUNKÁBÓL. - EZEKET A TESTVÉREKET NEM SZABAD ENGEDNI. - KERÜLETI KONVENCIÓT KELL RÁERŐSZAKOLNI A VEZÉREKRE, DE EZT A TERRORT NEM SZABAD ELVISELNI. - BENSZÜLÖTT BANYÁSZOK GYÁVASÁGA.

Amitől féltünk, amitől az American Miner mult heti száma intette a bányászokat, az megtörtént.

Az elhírtelenkedett sztrájkra a kormány a bányabárók védelmére sietett, mert a szén-code rendelkezéseit csak törvényes eszközökkel lehet megváltoztatni.

Johnson generális sürgönye ki volt szombatira akasztva a legtöbb loganvidéki bányaplézen s a bányászok megtudták, hogy az American Miner nem adott rossz tanácsot, amikor azt írta fekete betűkkel az újság frontján, hogy azonnal térjenek vissza a munkába.

Szombaton már sok helyen — épen a Miner tanácsára — megtették volna akkor is, ha a Johnson sürgönye nem érkezik meg a vidékre.

A társaságok azonban nem elégedtek meg ezzel a "győzelemmel".

A bérszála különbözettel (differential) eladott bányászok elkeseredett megmozdulására olyan terrorral feleltek, mintha nem is lenne új deal ebben az országban.

Csak maga az Island Creek Coal Co. hatvannyolc embert vágott ki idáig, csupa olyan embereket, akik elől jártak a szervezkedés mozgalmában.

És a meghunyászkodott amerikai bányászok az üldöztetések dacára vissza-

mentek a munkába és a kerület urainak nem jutott idáig eszükbe, hogy valamit tegyenek az üldözöbe vett bányászok érdekében.

Van Bittner és a csatlósai ott kunyoráltak, hogy menjenek vissza az emberek a munkába, de egy szavuk nem volt azokról, akik nem mentek vissza a munkába. Akiknek a kezéből a csákányt kiütötte a kompánia terrorja.

Ezeket az embereket nem szabad engedni.

Ha Johnson generális meg tud mozdulni a bányabárók

érdekében, akkor tessék neki megmozdulni az üldözött bányász érdekében.

Ha a kerület kinevezett urai nem hajlandók a kormánytól azonnal közbe lépni, meg kell azt tenni a bányászoknak.

Haladéktalanul kerületi konvenciót kell összehívni, akár tetszik ez Van Bittnernek, Lee Hallnak, meg a többi "kinevezett" kerületi cárnak és a konvenció határoza után kell egységesen eljárni az egész kerület minden bányászának.

A benszüllöttek, a hegyi

lakók, sajnos, a régi taktikát folytatják.

Mikor el vannak keseredve, akkor beengedik, beküldik a bevándoroltakat az első tűzvonalba s mikor valakinek a fejét bevágják, az övékét a csatabárd soha nem találja.

Most is hüek maradtak önmagukhoz.

Hiszen ez hozta létre az angol lapot, ennek akarunk véget vetni, ezért van szükség a felvilágosító munkára, ezért kell az angol újságot, ha kell, a torkukon is lenyomni, amíg a betűiből

"Csak azért is dongó..."

Régen volt, mikor a földig alázott, elkeseredett, legázolt magyar nemzet azt dalt: "Csak azért is dongó, diri-diri-dongó". Mikor az átkozott Habsburg kéz akasztófaikkal rakta meg a Szülőföldet, mikor tilos volt a szó és a szívbe fojtották a keresztrefeszített nemzetnek a magyar szomorúság nótáját.

Mit tett akkor a magyar nemzet? Elhallgatott, gyáván, megalapult némán? Nem hallgatott el és nem lapult meg! Értelmetlen szöveget csinált azokhoz a magyar muzsikákhoz, amelyben a forradalom tüzeit, a forradalom reményességét megérezte minden magyar ember az országban... És mert a muzsikát cenzurálni nem tudták, a nóta szövege ártatlan volt, a keresztrefeszített ország fiait tüzes daccal énekeltek, hogy "csak azért is dongó, diri-diri-dongó..."

A bányabárók és bányászandárok véres keze lecsapott már a magyar bányászok angol lapjára.

Grindstone, Pa.-ban a lap árusítóját a deputy kihajtotta a telepről.

Gay és Monitor amerikai bányászainak megmondták, hogy ezt a "bolsevik" lapot

nem szabad nekik olvasni.

Monitoron "tévedésből" nem érkezett meg sem a magyar, sem az angol újság szombat estig.

Mit felelünk erre, bányászok? Elhallgatunk? Belénk fojtják a szabadság hangját, belénk nyomják a szuszt, a mely igazságot az égre kiabál a nevünkben? Vagy küzdünk, daccal küzdünk és ahány helyen üldözni kezdik az újságot, annyi helyen adjuk azt minden ember kezébe.

Gyáván meghátrálunk, vagy követjük azokat a magyarokat, akik halálveszedelemmel szembeszállva, elkeseredett lelkesedéssel énekeltek egy bánatos ország reményvesztett népének, hogy "csak azért is dongó..."?

Nem adjuk fel a harcot, ami még meg sem kezdődött, testvérek.

Ezekre az akadályokra el voltunk készülve. Így fojtogatták a kompánia officok postáin a Bányászlapot is husz éve. És nem engedünk.

Hát most sem szabad engednünk!

Annál erősebben terjesztenünk kell az angolul nyomtatott újságot!

Csak azért is dongó..." testvérek!

CSÖKKEN A KEMÉNYSZÉN MUNKA

A keményszén mezőkön a munka most már kezd csökkenni és nemsokára újra felmerül a kérdés, hogy miképpen kellene igazságosabban megosztani azt a kis munkát, amit a nyár folyamán várhatnak.

A tél nem volt rossz a vidéken és ha a kontrakt alapján becsületesen megfizettek volna mindenért a bányászok, akkor egész rendesen kereshettek volna azok, akik dolgoztak.

Természetesen van vagy negyvenezer ember, akik évek óta jóformán semmit nem dolgoztak és éppen azért kellene sürgősen elintézní az új code-ot, amin az ország-világ gyalázatára most már közel háromnegyed éve tárgyalnak.

Természetes, hogy a code nem fogja meghagyni a nyolc órás

munkanapot, de nem lenne szabad megállni a hét óránál sem, hanem a keményszénesekek már hat óras munkanapot kellene kiszárolni. Akkor jutna munka — legalább a télen — minden munkátlán bányász számára.

A társaságok a hét órás munkanapot hir szerint nem ellenzik, de öröként csak a régi munkabéreket szeretnék fizetni, vagyis a bányász egyszerűen kevesebbet keresne, ha kevesebbet dolgozna.

A bányászok hat órára követelik a jelenleg érvényben levő nyolc órás napszámot.

A loganvidéki bányászoknak nem szabad a United Mine Workerst otthagyni, hanem követelni kell az azonnali kerületi konvenciót. — A konvención ki kell vágni Van Bittner a dzsábjából.

AKINEK SEMMI BAJA...

Akinek semmi baja, az nem megy orvoshoz.

Akinek jól megy dolga, az nem nyitja a száját panasza.

Akinek nincs szüksége a segítségére, az hallgat és nem kilíncsel.

Arra kérünk mindenkit, aki hátralékban van és teheti, hogy küldjön be, amennyit tud, a Bányászlapra, mert az angol lap terhe nagyot nyom rajtunk egyelőre és csak a Magyar Bányászlap bevételeivel tudjuk a befolyó centeket pótolni.

Aki most beküldi a Magyar Bányászlapra a hátralékos előfizetését, az nagyon segít bennünket a két fronton folytatott nagy küzdelemünkben.

TESTVÉR, EGY ELŐFIZETŐT AZ ANGOL UJSÁGRA!

FENYEGETŐDZIK ALABAMA

Alabama véreskezű bányaurai akiket leginkább az acéltrust bányái urálnak, lezárták a bányákat a múlt héten.

Sztrájkba mentek a NRA és a felemelt munkabérek ellen és azt mondták, hogy addig nem fognak dolgoztatni, amíg a code kihallgatásai a rendelet módosításával nem végződnek.

Természetes, hogy a déli rab-szolgatartók szenátorai és kongresszmenjei óriási nyomást gyakorolnak a kormányra, hogy a szén code-ot módosítsák a bányatársaságok javára, remélhető azonban, hogy ezt Johnson nem fogja megtenni.

A bányászok már elégszer megismerték a sztrájk nyomorúságait, itt az ideje, hogy a munkaadó urak is ismerkedjenek meg a sztrájkjal.

Egész biztos, hogy a bányákat csak addig tartják lezártá, amíg nem látják, hogy a kormánytól nem lehet újabb engedményeket zsarolni és azután hozzáfognak a munkához.

Ahogy az északi bányabárók hozzácsapták a béremelés különbözetét a szén árához, úgy megfogják azt tenni az alabamai bányabárók is.

Ha a kormány módosítaná a code-ot és újra rabságba hajszolná a legázolt alabamai szénbányászt, akkor megérdemelné, hogy általános sztrájkot hirdessenek a bányászok.

És ha a munkásvezérek, a bányászvezérek belemennének a code módosításába, akkor ők érdemelnék meg, hogy a bányászok felhuzzák őket a legelső lámpavasra.

FRICKÉK VÉRES GARÁZDÁLKODÁSA

Grindstone és Smoke sztrájkoló bányászai a deputy gangsterek megrohanták. - Bestiális kegyetlenséggel öldölják őket a bányászok. - Bombát dobtak az egyik U. M. W. ember házába. - Ryan kocsiára is bombát dobtak

Hallatlan brutalitással, menthetetlen bestiálissal rohanták meg a múlt héten a Frick deputy két bányatelep sztrájkoló bányászait és törve-zúzva maguk előtt, azt ütötték verték, azt lötték meg, akit értek.

Kitűnő anyagot szolgáltatott ezzel a Pinchot féle vizsgálat, amely éppen most akar világotlítani a magánzsoldban álló kompánia gangsterek viselt dolgaira az államban.

A Grindstone és Smock telepeken sztrájkoló és picketelő bányászokra rohantak és míg a picketelőket elverték, a U. M. W. bányászok házaiba bombákat dobtak. Nem törődtek vele, hogy asszonyok és gyerekek vannak ezeknek a bányászoknak megostromolt otthonában.

Ugyancsak bombát dobtak Ryan sztrájkvezér autójára, amely egyik U. M. W. ember háza előtt volt parkolva.

A Frick társaság égo terrorja ellen a U. M. W. főurainak látszólag semmi szavuk nincs, mert azok el vannak foglalva a washingtoni tárgyalásokkal, ahol hónapok óta lebzselnek.

És meglegszenek azzal, hogy a bányászok százezreitől a havi adót behajtják, anélkül, hogy az ilyen véres terror ellen minden elközelíthető eszközzel védekezzenek.

A bányászok ennek tetejébe még azt is érzik, hogy a szervezet központi urai egyenesen a Frick gangsterek pártján vannak, mert fulladnak, hogy parancsuk és akaratuk ellenére sztrájkolni merészelnek a — szervezet érdekében.

VÉRBE FOJTOTT MITCHELL DAY

Az országszerte megünnepelt Mitchell Day-t vérbe fullasztották Uniontownban, ahol a Brotherhoodnak nevezett kompánia jüni emberei kikezdték a szervezett munkásokkal.

A verekedés lassan annyira elfajult, hogy valóságos kis lázongás lett belőle és tizenegy ember véresen hagyta ott a csatateret.

Az ünnepen részt vett Pennsylvania kormányzójának a felesége és a kompánia emberei azért rendezték ezt a kis szemtelenedést, hogy a Mrs. Pinchot beszédét megzavarják.

Remélhető, hogy a U. M. W. lakáljai megtalálják a kellő feleletet erre az arcátlan eljárásra és kiirtják a kompánia jüni aljas intézményét minél előbb arról a vidékről.

Pennsylvániai bányászok! Találkozunk mindnyájan szombaton Homer City-ben Himler Márton

NEM VÉGLEGES AZ EGYEZSÉG

Az auto-iparban béke van és az egyezséget mesterségesen szított örömrivalgással üdvözlük az egész országban.

Az elnök érthetően és természetesen örül, hogy a sztrájk veszedelmét elhárította a gazdasági újjá-építés útjából, a gyárosok még érthetőbben örülnek, hogy nem lesz igazi szervezet, amely a munkást kellő erővel képviselje, a munkás-vezérek örülnek, hogy "diadalt" jelenthetnek a munkásnak.

A munkások, akik igazában az "elfelejtett emberek" ebben az általános hozsannában, egyelőre megkönnyebbültek, hogy nem kénytelenek a munkát abba hagyni és hogy legalább a látszatot megmentették a számukra.

Mert az elnök egyezség leginkább csak a látszatot mentette meg a munkások számára.

Az egyezség tovább is lehetővé teszi, hogy a kompánia junik aljas intézménye megmaradjon, sőt a mai helyzetben egyenesen annak a "képviselete" lesz a többségben, amikor a munkásokért szót emelnek az automobil iparban.

A nagy hühéval bejelentett győzelem még az ellen sem biztosítja a munkást, hogy nem lesz része diszkriminációban, hogy nem fogják ok nélkül kilőni a munkából.

Mert azt beleírták ugyan a megállapodásba, hogy üzemszökkenés esetén első sorban a munkás családi állapotát veszik tekintetbe, de ugyanakkor azt is bele írták, hogy a munkás ügyessége, szorgalma és használhatósága is tekintetbe vehető.

Vagyis a gyárosok újra kirokkolták a "merit" rendszert, az "érdem" szerint való elbárást és minthogy az "érdemet" ők állapítják meg minden egyes esetben, azt vágnak ki a munkákából, akik akarnak.

Igaz, hogy az ilyen kivágások ellen el lehet menni panaszkodni.

Amerika szegény, tönkre szegényedett és tönkre félemlített munkása azonban már jól tudja, hogy amíg a panaszával Ponciust és Pilátust bejárja, addig öreg ember lesz belőle és azt is elfelejti, hogy honnan indult el panaszkodni.

Igazságosnak kell lennünk és meg kell állapítanunk, hogy mindezek dacára, az egyezség mégis nyereség, hogy a munkás sorsa mégis csak javult egy jótányit, de csupán egy jótányit.

Most már nem fogják olyan könnyen kirugni, most már legalább szót emelhet, ha egy nagyobb darab kenyérért kíván esedezni és ha elég "gumption" van az amerikai munkásban, akkor hirtelen be fog állni a független szervezetbe.

Hogy a nyereség ilyen kicsiny, hogy azt csak iotákkal lehet megmérni, annak oka nem is annyira a gyárosban és a tőkésben, mint a munkás-szervezetekben keresendő.

Az American Federation of Labor ma nem bírja senkinek, csak a nagytőkésnek és a politikusnak a bizalmát.

A vezérei ötszáz évvel el vannak a kortól maradván és annyira félnek minden új gondolatától és minden haladástól, hogy ma ők képezik ebben az országban a legsötétebb reakció fellegvárát.

Egy csomó munkától elszkokott léber-féker tartja a szervezetet a karmai közt, és valamennyit felülről, ezek a professzionátus vezérek uralják.

Mert öntudaton alul is, de félnek a tömegektől, amelyeket állítólag vezetnek, idáig megakadályozták, hogy egy-egy iparban egységesen szervezkezhessenek a munkások. Nem iparágnak, hanem egyéni foglalkozás szerint szervezik a munkásságot, úgy hogy a vasuti munkások nyolc különböző szervezettel rendelkeznek.

A munkásbárák urak a napszámot nem is akarták idáig szervezni és ha most a tessék-lássék kedvéért mégis rákényszerednek,

hogy beveggyék a szervezetbe a gyári munkást, azt nem szívesen fogadják.

Ők maguk osztották hát be egy kasztrendszerbe a bér munkást és így lehetetlen a megszokott soroknak sikerrel szállni szembe az erősen megszervezett és egységes tőkével.

Az American Federation of Laborból egy előkelő munkás-trusztot csináltak és mert mindig féltették a kezeikben lévő koncot a liberálisabb, tehát intelligensebb elemektől, pápákbak lettek a pápáknál.

A munkás-küzdelmek öröklő vérző frontján nem akarnak harcolni, mert a küzdelemről épen úgy elszkoktak, mint a munkától.

Tízezrekbe menő fizetések és a sokkal többre rugó panamák hirdokában kapitalistákka védletek, akik nem akarnak kimenni a sztrájkok barrikádjára, hanem jól fűtött hotel szobák kényelmés borszékeiben "konferenciáznak" a munkásság bórére.

Mert uralmuk nem tisztességes természetesen, hogy kénytelenek voltak nemcsak letérni a tisztesség útjáról, de teret nyujtani minden veszedelmes racketeernek, úgy hogy hírhedtek a Federationba tartozó szervezetek, a közéjük furakodott gangster vezérekről.

Ez a szennyes mult és jelen aztán rákényszeríti őket arra is, hogy mindig alkut kössenek a tőkével, még azokban a ritka esetekben is, mikor talán hajlandók lennének harcolni.

Notorius crookok nem engedhetik meg maguknak, hogy nyílt háborút üzenjenek a tőkéseknek. Mert akkor a tőkés-sajtó azonnal leleplezné valamennyit, és azonnal rámutatna az egyének és a szervezet fogyatékoságaira.

Igy azonban a nagytőke meg van elégedve a Federation "hazafiasságával" és maga a tőke veszi a racketeereket védelmébe, ahol a munkásság a kezébe akarja venni a saját szervezetét, hogy a saját sorsát tiszta kezekkel intézhesse.

Egészen azonban a tőke sem bizik meg benne, hiszen az ismert crookokat néha megfizetik, ha a szolgálataikra szükség van, de őszinte parolára nem szokták őket felkérni.

Vannak becsületes tőkésék, akik őszintén szeretnének véget vetni valamilyen módon az örökös gyűlölködésnek az iparban, akik szeretnének közeledést találni a munkáshoz, ezek azonban félnek a racketeerektől, félnek a racketeerek kezében lévő Federationtól.

És nem mernek arra az eshetőségre gondolni, hogy ez a tisztességtelen és tehetetlen, tudatlan és elmaradt emberek kezében lévő szervezet esetleg csakugyan husz-huszonöt milliós tagot számáljon, amely esetben átvehetné az országban a teljes politikai uralmat.

Még azok a liberális, sőt radikális elemek sem kívánják ezt, akik mindig mindent inkább kívánnak, mint a nagytőke anarchisztikus, tisztességtelen és ostoba uralmát.

Az automobil ipar urai sokkal jobban tették volna, ha őszintén beszéltek volna az elnökkel, a munkássággal és az országgal, és ha kijelentették volna, hogy nem gátolják egy általános, nagy, független szervezet létezését, ha az nem fog a Federationhoz tartozni.

Ez esetben lehetővé tették volna hogy a NRA hetedik paragrafusát igazán végre hajtsák, és még sem tették volna ki sem önmagukat, sem az országot egy erősen megnövekedett Federation veszélyének.

Az auto-gyárosok azonban igazán becsületes egyezséget és megoldást nem kerestek, és inkább két becsületes szervezethez ragaszkodtak — a kompánia juniohoz és a Federationhoz — minthogy egy tisztességes szervezet megalapítását tették vol-

Jön a nyár, az iskola-év vége és a szülők elkezdenek gondolkozni, hogy mi legyen a felszerelt gyerekekkel, akik az iskolát ebben az évben kijárák.

A legtöbb szegény szülő — mi tagadás — alig várja, hogy a gyereket munkába küldhesse, mert kétségbeesetten szükséges, hogy a családfőn kívül más is keressen.

A mai 25-30 órás keresetből a családot tisztességesen eltartani nem tudják, az idősebb gyerekeknek segíteni kell, hogy a kisebbeket nevelhessék.

Pedig a legtöbb szülő mégis csak szeretné a gyermekét "tovább taníttatni".

Nem sokan vannak vele tisztában, hogy az a "tovább" mennyi lenne, nem ismerik ki magukat az amerikai iskolák rendjében, de úgy érzik, hogy a gyermekeiket nem akarják a munkás-sors bizonytalanságának kitenni. még akkor sem, ha megkoplalják a további tanulást a családban.

Ha már ügyvédnek, orvosnak, tanárnak, tanítónak, mérnöknek nem bírják taníttatni, szeretnének legalább annyit elérni, hogy irodában "fehér galléros" munkája legyen idővel a gyerekeknek, elküldik tehát valamelyik "business college"-ba vagy hat hónapra és azt hiszik, hogy ezzel a legnehezebb sorstól megváltották.

A fizikai (testi) munka nehéz munka.

E sorok írójának szerencséje volt a szegény lapátokat, a hitet és a "bigányt" közelebből, egészen közelről megismerni és szomorúan kell megállapítania, hogy igenis, a munkásember joggal igyekszik azoktól a munkáktól a gyermekét megmenteni, ha azt képes valahogy megtenni.

Meg kell azonban gondolni a szülőknek, mielőtt a gyerekek további iskolázatására gondolnak, hogy meddig telik nekik az iskolára, hogy mennyit kell az iskoláztatás miatt nekik és a gyerekeknek szenvedni és hogy joguk van-e valamelyik gyerekek taníttatásáért a többitől a legszükségesebb dolgot elhuzni.

Mert szegény családokban — és jaj, szegény emberek olvassák leginkább ezt az ujságot, — az első vagy második, vagy a legkisebb gyerek taníttatása rendszeren úgy történik, hogy azt nemcsak a szülők érzik meg, nemcsak azok tagadnak meg mindent maguktól, hanem megkoplaltatják a dolgot a nagyobbakkal, vagy a kisebbekkel.

Elsősorban azzal kell tisztában lenni minden szülőnek, hogyha a nagyon költséges és hat évig tartó egyetemi kiképzést nem tudják a gyerekeknek megadni, akkor a legjobb a high school után megállni.

A különböző business college-ok csak fehér galléros proletárokat nevelnek.

Ford gyárai ezek az iskolák annak a szerencsétlen típusnak, amely a nehezebb időkben a legjobban megérzi, mert a fizikai munkához nincsen sem edzve se szokva és ha kiteszik az irodából, ahol tisztességes fizetést soha nem kap, akkor az uccára mehet koldulni.

na lehetővé.

A kormányt meg lehet érteni ebben a helyzetben.

Nem lévén más független szervezet, mint a Federation, kénytelenek azzal dolgozni, és úgy tartják, hogy ha az jó a munkásnak, akkor nem lehet ellene kifogása a kormánynak.

A munkások azonban még nem mondták ki az utolsó szót ebben a dologban.

A jelenlegi "békét" csak egyverszünetnek tartják, amely újabb összeütközések magvát hordja magában.

És ha eszük lesz, azokra az összeütközésekre készülnek.

A szerszámkészítők megmutatták az utat, hogy merrefelé kell haladni, azokat kell a munkások zömének követni.

Mi legyen a gyerekekkel

Nemcsak tömegtermelés, de tultermelés van a fehér galléros irodai munkásokból, akik közt éppen úgy pusztítanak a könyvelő gépek, számológépek, stb., mint a gyári munkások közt a felsepedt conveyor-ok.

Akinek meg kell állni a high school után, az csak az esetben menjen irodai munkára, ha magában valami különös képességet érez.

Okosabban teszik, ha a magas iskola elvégzése után valami rendszer mesterséget, kézműves mesterséget tanulnak.

Ha elmennek villanyszerelőnek, plumbernek, szerszámkészítőnek, mázolóknak, stb., csupa olyan trade-ek, amelyekben a munkát tisztességesebben fizetik, mint az irodában. És csupa olyan mesterség, amelyek bármelyikében önálló üzlettember lehet valaki kis tőkével, idővel.

Még az üzletekben való kiszolgálás is jobb az irodai munkánál, mert az üzletekben való kiszolgálás szintén önállóságra, kereskedésre vezethet, de az irodai munkában ott öregszi meg a legtöbb ember a szék hátán.

Nagyjában ugyanez áll a lányokra, csakugy mint a fiukra, azzal a különbséggel, hogy a lányok előbb-utóbb férjhez mennek és nem akarnak az egész életükben külső munkát végezni.

Minthogy a munka tetszősebb, ha nem is fizetik meg tisztességesen, lányok már inkább rászánhatják magukat, hogy a férjhezmenésig tartó néhány évet el fogják tölteni egy irodában.

Természetesen kivételek vannak, az irodai munkások közt éppen úgy, mint más foglalkozásu emberek közt.

De ha nekem ma — a negyven hatodik év tapasztalatával — a sorsomon változtatni kellene és újra 18 éves lennék, én a high school után inkább elmennék közönséges napszám munkára, "labor"-re, mint irodába.

Mert ha észreveszik — és azt előbb-utóbb észre veszik, — hogy valaki a napszámások közül high school-t végzett és valami rá is ragadt az iskolában, akkor az illetőből előbb-utóbb főrmán lesz és később a tehetősége szabja meg, hogy hová kerül a napszámról.

Ha iparos lesz, akkor is legyűri azokat az iparos társait a versenyben, akik még magas iskolát sem végeztek.

Ha azonban egy irodába megy dolgozni, ott a magas iskolát, a business college-ot természetesenek találják és ott szembe fogja magát találni azokkal a jobban felkészült emberekkel, akik egyetemet végeztek. Ott tehát igazi előmenetelre csak akkor lehet reménye, ha igazán kivételes tehetőséggel vagy szerencsével van megáldva.

Azt kívánnám, igazán szívből kívánnám, hogy minden szegény embertársam az egyetemre küldhetné a gyermekeit és a világért sem akarom arról lebeszélni azokat, akik ezt megtehetik.

De gondolja meg mindenki, hogy módjában van-e ezt anélkül megtenni, hogy a diák vagy a család meg ne koplalná a magasabb műveltséget.

Hiába kap a gyerek tandíjmentességet, ösztöndíjat, hiába határozzák el, hogy tanulás közben dolgozhat és "keresztül dolgozza magát" az iskolákon.

Elsősorban ez soha nem biztos, másodsorban akkor is vannak előre nem látott kiadások, amiket a szülőknek kell a szájtól elvonni, harmadsorban a dolgozó diák élete keserves, nagyon keserves.

Minthogy volt alkalmam — de még milyen jó alkalmam, — hogy a dolgozva koplaló és a koplalva tanuló diák sorsát megismerjem, azt is vagyok bátor leírni, hogyha nekem gyermekem lenne és csak ilyen áron tudnám taníttatni, akkor lebeszelném az iskoláról. Lebeszelném még akkor is, ha közönsé-

ges léber munkára én magam vinném a gyárba magammal.

Az is kérdés, hogy az ilyen koplaló diák számára mennyit van joga a szülőnek a saját szájától elvonni? Hogy öregségére mennyit szabad nélkülöznie, csupán azért, hogy a gyermekét elküldhesse az iskolába?

Az is kérdés, hogy mennyit szabad elvonni a többi gyerektől, hogy az egyiket taníttassák?

Sok szülő a legjobb akaratall azt képzei, hogyha öt gyereke azért rongyoskodik, mert az iskolába járó hatodikra kell költenie, aki aztán majd "visszafizeti" a családi áldozatot, ez azonban a legborzasztóbb családás.

Az iskolába küldött gyerek a legtöbb esetben eltávolodik azoktól a testvéreitől, akik nem végeznek iskolákat.

Ez természetes, ezért nem is lehet őket nagyon megszólalni.

A foglalkozása és társadalmi helyzete más lesz, az más emberekkel fogja összehozni és egyre messzebb esnek a "lemaradt" testvérektől.

Tanácsot természetesen általánosságban senki a világon egy szülőnek nem adhat, hiszen minden szülőnek más a helyzete, a véleménye, a terhe, a reménye és más-más természetű és tehetségű a gyermeke.

Ennek az írásnak — amit én minden nyáron meg szoktam ismételni, — nem is az a célja, hogy határozott utmutatást vagy tanácsot adjon a szülőnek.

Inkább csak az, hogy gondolkozásra készítse, hogy a hibáktól megóvja és hogy megvigasztalja azokat, akik tulságosan bánják, hogy a gyerekeket nem küldhetik a magasabb iskolákba. És akik emiatt talán lelkifurdalás felét is érznek.

A gyerekek joga van sok áldozatot kérni a szülőtől és a szülő meghozza az áldozatot, nem azért, mert arra joga van a gye-

JÖN A CIRKUSZ

A tavasz előhírnöke a cirkusz ebben az országban.

A nagy "show" New Yorkból indul az útjára és végig kalandozva az országot, úgy november elején tér meg ismét téli pihe-nőre.

Vannak azonban cirkuszok, amelyekben az előadás nem szokott szünetelni és ilyen cirkuszokkal például a hatóságok szolgálnak néha az országnak.

Azt olvasom az egyik lapból, hogy Detroit rendőrsége hat száz slot-masínát tört össze, hogy New Yorkban hasonló kampányt folytatnak és hogy Clevelandban is erre utasították a rendőrséget.

Megindulnak hát fejszékkel, betörnek egy-egy drug store-ra vagy candy üzletre és az összevágott gambling masinák darabait lepikszézik a rendőrökkel, akik olyan hősiesen tudnak fát vágni.

Természetesen ők is tudják, a tulajdonos is tudja, mi is tudjuk, hogy az összerombolt masina he-

reknek, hanem azért, mert szeretettel hoz áldozatot a gyermekéért.

De minden szülőnek mértéket kell tartani és alkalmazkodni a saját helyzetéhez, amelynek nem ő az ura, hanem az a bűnös társadalom, amely a szegények elől nagyrészt a tanulás lehetőségét is elzárta.

És minden szülőnek meg kell gondolni, hogy a terheket évről-évre nehezebb elviselni, mert évről-évre hajlottabb lesz a háta a teher alatt, továbbá azt, hogy nem szabad egy gyerek kedvéért a többi az egyenlő lehetőségektől megfosztani.

Az idén korán zárják az iskolákat. Ez a kérdés aktuális lesz pár hét alatt és tudom, hogy már ma sok szülő nem tud a bánattól és a gondtól aludni.

Értelmesen, józanon és számvetve kell ezzel a kérdéssel leszámolni.

lyére másik kerül még aznap és tovább folyik a játék fokozódó erővel.

Közönséges halandó nem képes megérteni ezt a törést-zuzást, amire igazán semmi igazi szükség nincsen.

Ha tilos a slot-masina, akkor egyszerűbb lenne azok gazdait alaposan megbüntetni. Olyan alaposan, hogy többé ne essenek kísértésbe, hogy elmenjen a kedvük minden ilyen játéktól.

És akkor többé nem kellene játszani, akkor nem kellene a cirkusz előadásokat évről-évre egyszerű-kétszer ismételni.

Ez azonban olyan természetes lenne, hogy erre nem szabad senkinek gondolni.

Nem szabad azért, mert ha egy pár száz összetört géppel — amelyek a divatból már ugysis kimentek — a közönség szemét kiszurják, a játékot tovább lehet folytatni.

Ha azonban a dolog a bíróság elé kerülne, akkor kiderülne, hogy a masinák tulajdonosát nem lehet, nem szabad elítélni.

Kiderülne, hogy az alvilágnak az a racketeerje szövetségben áll egy vagy több nagyhatalmu politikussal, akik viszont a bíróval állnak szövetségben, mert azoktól függ, hogy ki legyen ügyész vagy bíró egy-egy városban.

Az alvilág üldöztetés esetén futna a politikai barátjaihoz, akik viszont szaladnának az ügyészhez, sőt a bíróhoz és valahol az üldözés megakadna.

Ezért kell évről-évre cirkuszokat rendezni, ezért kell egy pár száz divatjamult masinát mindig összetörni és ezért olvassa a jámbor és hiszékeny polgártárs, hogy most végre alapos tisztogatást csinálnak, mert a slot-masinákat véglegesen eltörték.

E LAP ELŐFIZETÉSI ÁRA

EGY ÉVRE\$3.00

FÉL ÉVRE\$1.50

HA
ÖNNEK

**Levélpapírra, Borítékra,
Névjegyre, Üzleti Nyom-
tatványra**

**HA EGYLETÉNEK
Alapszabály könyvekre,
Meghívóra, Belépti je-
gyekre, Plakátokra vagy
Nyugta-könyvekre van
szüksége forduljon hoz-
zánk bizalommal**

**Ujságot, Könyvet, Nyom-
tatványt soha ne rendel-
jen, amíg tőlünk nem kér
árajánlatot.**

**OLCSÓN, IZLÉSESEN
GYORSAN, PONTOSAN
készít és szállít min-
denféle
NYOMTATVÁNYT
az ország bármely részébe**

LAPUNK NYOMDÁJA

A Loganiak Homer Cityben

Louise László

Alex Nagy, Jr.

Többször megírtuk, hogy a Homer City-i és vidéki magyarok e heti ünnepére sokan érkeznek vidékről és többen jönnek Táboros Ozkarral együtt Loganból, West Virginiából.

A loganiak meglepetéseket Ifj. Nagy Sándor és László

KOMÉDIA

Detroit egyik külvárosában fordult évtizedeken át a házában.

És hát az asszonyosság bevalotta, hogy a barátai is régen elfordultak tőle, mert tudtak a viszonyról.

A gyilkosságot azért követte el néhány hete, mert a szeretője egy másik nőnek kezdett udvarolni, és őt ott hagyta.

Ronda kis ügy az egész történet minden esetben.

Akkor is, ha a férje tisztában volt a dolgokkal, meg akkor is, ha önagysága azt sikeresen titokban tartotta.

De Mrs. Schreiner végre gyilkolt, és az igazságszolgáltatás szerint el kellene ítélni.

Ez esetben azonban az igazságszolgáltatás összeütközött a sajtó érdekeivel, mert a sajtónak titokzatos, fantasztikus "újság" kell.

Ha kimondanák az esküdték, hogy Mrs. Schreiner gyilkos, s ezért elítélnék, nem lenne nagyobb újság a dologból, mert ilyesmi minden nap történik.

Megindult hát a játék a cirkuszban, amit ismeretlen kezek, a sajtó számára rendeznek.

Az ötvenkét éves asszonyosságból egyszerre csak egy mártírt csinálnak.

Kisütötték, hogy egy szerencsétlen áldozat, akinek "nagy lelki tusái" voltak az alatt a harminc év alatt, amíg a férjét állandóan csalta, amíg a fiát a szeretője mellett nevelte.

És a "sob-sistereknék" nevezett újságírók könnyfacsaró cik-

ket hoznak ezekről a "lelki tusákról".

Kisütik aztán, hogy önagysága nem volt egészen észnél, mikor a szeretőjét megölte, mert "többször operálták" és mert azok a bizonyos "lelki tusák" zavarták.

Kisütik továbbá, hogy nem is gyilkolt az asszony, mert a megölt szerető nem halt meg azonnal, s talán meg sem halt volna, ha nem lett volna gyöngye a szíve, mikor megölték.

Kisütik továbbá, hogy Mrs. Schreiner nem gyilkolt, mert önmagát akarta meglőni, és mikor a szeretője el akarta venni a fegyvert, akkor a tusakodás közben a golyó az áldozatba fúródott.

És jönnek a mentő tanúk, akik egymásután önkéntelen szereplőiesznek ennek a cirkusznak.

Az orvos nem azt magyarázza, hogy a gyöngye szívü ember is élthet marad, ha nem lönek a hasába. Csak arról beszél, hogy "talán nem halt volna meg" a haslövétől, ha a szíve nem gyöngye.

Az elme-orvosok egy szóval sem mondják, hogy ha önagysága "bolond" volt pillanatnyilag mikor a revolvért elcsúszott, mert nem sütötte saját magára?

És hogy ha bolond volt, miért nem akkor lötte le a szeretőjét, mikor az még szerette, és miért akkor, amikor már ott hagyta?

(Régi magyar mondás, hogy az igazi bolond a vonat alá fekszik, a tetetett bolond mást lök a vonat alá.)

Nem beszélnek arról, hogy mit szenvedhetett az asszonynak a férje, ha tudott harminc éven át a viszonyról, csak arról sírálnak, hogy szegény ártatlankának milyen nagy "lelki tusái" voltak, nem is mert ez alatt az idő alatt gyönni és áldozni.

Utálatos, aljas szerepe van a "érjnek is a dologban.

E sorok írója a megbocsájtást örömmel látja, de annak is van határa.

Akár tudott a tisztelt férj a dologról, akár nem, sokkal szebb lenne ha otthon, a lefüggönyözött ablak mögött bocsájtana meg a feleségének, minthogy azt is felviszi a cirkuszi színpadra, és ott nyálja-falja a megöregedett feleségét a court room-ban.

Amilyen stílusban ezt a "megbocsájtást" folytatják, ma már nem egy megtérő bűnös, hanem egy hős, egy primadonna, egy szent lett a "szegény, sokat szenvedett" asszonyból, akit azok a híres "lelki tusák" annyira megtörtek.

Lerajzolják ülvé, állva, csak épen az ágyban nem, ahol harminc éven át szeretkezett egy emberrel, aki nem volt a férje, és akinek családja volt két uccával odébb ugyanabban a kis városban.

Az asszonyt már felmentették az újságok.

Mert olyan hőst csináltak belőle, olyan glóriát vontak a homlokára, hogy a neki adott nyilvánosság fényében akárki meg tud fűrdeni.

Megjelentek hát a házában azok a szomszédasszonyok, azok a nőgyöletek, amelyek két évtizeden át le se köpték, és a "lelki tusák" áldozatát átoelve támogatták, mikor bail alatt először kiengedték a börtönből.

Biztosan nem becsülik ma sem többre, mint mielőtt gyilkos lett, de most az ölekezést megírják, lefényképezik az újságok.

A bíró szabad teret ad a tárgyaláson ezeknek az aljas színészkedéseknek, mert ő is azt akarja, hogy írjanak sokat írjanak róla az újságok.

Az ügyész ugyanezt akarja. Kettőt lehet tenni egy ellen, hogy önagyságát az esküdték felmentik.

Mert ők is szerepelnek, ők is osztotnak a nyilvánosság kárára fényben, és hálások érte ennek az asszonynak. Aki ma nem bűnbánó Magdolnája, hanem a hős-szerelmes pózában

KUTYÁBÓL NEM LESZ SZALONNA

Hát leszavazták az elnököt a congressusban.

Győzött a politikusok gyáva-sága, akik meghunyászkodtak a légió terrorja alatt, és az érdekszavazatok ellenében visszavonták a terroristáknak majdnem mindazt, amit egy felháborodott ország elvett tőlük.

A szövetségi tisztviselőknek is visszaadták azt a tizenöt százalékos bérvághást, amit eddig elszedtek, s ami még mindig sokkal, nagyon sokkal kevesebb veszteség volt, mint amit más foglalkozásokban kellett szenvednünk.

A más foglalkozásokban — vagy foglalkozásokon kívül — nyomorgó embertömegek azonban nincsenek szervezkedve, míg a szövetségi tisztviselők és alkalmizatok egységes politikai nyomást és zsarolást jelentenek a gyáva politikusok ijáztatására.

Nem lenne abban semmi baj, semmi katasztrófia, hogy ennek a gazdag országnak kétszázötven millió dollárral felemelték az évi kiadását. Annnyival több pénz jut ebben az évben forgalomba.

Az sem lenne baj, hogy az elnök vétőjét leszavazza a congressus.

Sőt, más körülmények közt ennek egyenesen örülhetne a polgárság.

Mert az elnöki vétő leszavazása azt jelenti, hogy a törvényhozók még az olyan népszerű elnökkel szemben is megtartják a függetlenségüket, miut Roosevelt.

Ez az újság a jelenlegi elnök MAJDNEM minden eddigi javaslatát pártolta.

Kivételt leginkább azok a farmer-bónusok képezik, amelyek az elnök fizet ki a szövetség, hogy a termelést csökkentsék.

De ennek dacára megelégedéssel néznék, ha a congressus bármelyik más javaslatát szavazná le a vétő után, mert azt látnánk abban, hogy az ország és a népképviselő nincsen semmi veszélyben. Ezt ugyan mi ugys tudjuk, minden propaganda dacára, de akkor alkalma lenne mindenkinek, hogy azt meg lássa.

Ez esetben azonban fájdalommal és a szegény érzésével látjuk, hogy a kutyaóól a Roosevelt adminisztrációja alatt sem lett szalonna, hogy a politikusok nem tudnak, soba nem tudnak a "pork-barrel" törvényhozás színvonalán felül emelkedni.

Ebben az országban tizezer újság és százezer szónok hirdeti a nagytőke szolgálatában, hogy veszélyben van a demokrácia.

álló tragikája az egész ronda esetnek.

Hát nem csoda, ha néha egy kicsit bele undorodik ebbe az egész legális és morális igazságszolgáltatásba az egész polgárság.

Mert azt elnéznék, s talán szívesen néznék el, ha egy bűnbánó személyt nem akarnak erősen üldözni.

De hogy hős-szerelmest és tragikát, áldozatot és mártírt csináljanak egy hütlén asszonyból, aki nemcsak "megtévedt" hanem közel harminc évig "tévedésben" méltóztatott élni, az a közmórált semmivel nem tudja és nem fogja emelni.

Nem az asszony talán a becs-telen ebben az egész dologban, végre őrá csak az vethet követ, aki hiba nélkül tudja önmagát és mi nem szenvedünk ebben a tévelygésben; hanem első sorban a szenzáció-éhes sajtó, másod-sorban az a hatóság, amely ilyen cirkusznak adja bérbe az igazságszolgáltatás ugynevezett templomát, csupán azért, mert a bűnbánó Magdolnának hamis glóriájából ráesik egy kis "fény" a bíróra.

A morálnak olyan csődje mutatkozik ezekben a tárgyalási cirkuszokban, amely a jelen civilizáció teljes rothadását mutatja és talán igazuk van azoknak, akik éppen ezért ennek a civilizációnak a végét jóslják.

mert egy kicsit ráléptek, vagy legalább rá akarnak lépni a tőkére.

Ez a propaganda hazugság. A demokráciát az veszélyeztette, hogy egy pár száz ember korlátlanul uralta ezt az országot, hogy egy pár száz család falta fel a nemzet egész jövedelmét.

Ha azonban mégis lehet új veszélyt látni a demokrácia lát-határán, akkor ezt a jelenlegi congressusi intézkedésnek köszönhetjük.

Mert ez a szavazás emlékeztet bennünket a régi görög demokráciák bukására, a bukások okaira, amelyek napjainkban itt megismétlődnek évről-évre.

A görög demokráciát az buktatta meg, hogy a korrupt politikusok — MEGVESZTEGETÉK A SZAVAZÓKAT, miután őket is megvesztegették a tőkések.

Csak az volt a baj, és az a baj napjainkban, hogy míg a tőkések a saját vagyonukból vesz-tegettek, addig a politikusok a kincstár kasszájából szórták a pénzt a szavazóknak.

A congressus minden egyes agja nagyon jól tudja, hogy amikor itt mindenkinek a fizetését levágták negyven-hatvan százalékkal, a szövetségi tisztviselők, — és MAGUK A CONGRESSUS TAGJAI — még mindig nagyszerű fizetéseket kaptak mások jövedelméhez arányítva.

Azonfelül emberi számítás szerint a jövedelmük biztos volt.

S mikor mégis megszavazták VISSZAMENŐLEG A fizetések javítását, egyszerűen és közönségesen megvesztegették a szavazók százait, akiknek a hozzátartozói természetesen szintén szavaznak.

Azt is tudja a congressus minden tagja, hogy a légio meny-nyire visszaél a hatalmával, hogy akik egy-két év előtt beteg-ségbe jutottak, semmiképpen nem betegedtek meg azért, mert egy-két hónapot valamelyik katonacampben töltöttek ebben az országban (mert hiszen a legtöbb a harcot nem látta) és hogy ezeknek a polgártársaknak semmi jussuk a visszaadott nyugdíj-ra és gyógyítási költségre.

Hány millió földhöz ragadt szegény ember, beteg ember kénytelen az orvost, az orvos-ságot nélkülözni, hányan koldulnak az utcákon, és ezeknek — szé-gyenszemre — semmit nem ad sem az állam, sem a szövetség.

Hány százezer jómódu légio-ner van azonban, akik nyugdíjat, gyógykezelést kapnak, s még csak a vízen sem vitték át őket, mikor be voltak sorozva.

Aki azonban nem állhat be a volt katonák kiváltságos osztálya-ba, az a gyerekeivel együtt éhen, fordulhat fel attól, hogy a törvényhozó urak gondolnak rá, mert NINCSENEK MEGSZERVEZVE.

Vizont mindent megadnak a légio tagjainak, mert meg vannak szervezve, és mert hozzátartozóikkal együtt a szavazatok sok millióját képviselik. És mert szemérem nélkül fenyegetőznek, hogy jaj — annak a politikusnak, aki nem szavazza meg a számukra a megvesztegetés nyugdíját.

Ezért fájdalmas, ezért szé-gyenteljes, hogy az elnök vétő-ját, ezt a vétőt leszavazták, és ezért lehet igazuk azoknak, akik azt hiszik, hogy a demokratikus berendezkedés nem állhat fenn hosszasan a világon.

Nem állhat fenn azért, mert a politikusok megvásárolják a tőkések, a politikusok viszont ugyanezt teszik a szavazókkal.

A mult heti törvény nem volt semmi más, mint a szavazók közönséges, hitvány és aljas megvesztegetése, azoknak a gyáva politikusoknak a részéről, akik novemberben újra választás alá kerülnek.

És mi fizetjük meg azt a pénzt, amivel megvesztegették a szavazókat.

A Luckies mindig gyengéd a torkához

—olyan gömbölyű, olyan tömör, olyan teljesen töltött laza végek nélkül

Mi szeretünk a Lucky finomabb dohányairól beszélni — a legválogatottabb török és hazai és csak az enyhe, tiszta közép levelek — ezek jobb ízűek — azután "It's toasted" a torok védelme miatt. Azonban ép olyan büszkék vagyunk arra a

módra, ahogyan a Lucky készítve van. Olyan gömbölyű és tömör, annyira nincsenek laza végek. Ezért van a Lucky mindig "jó állapotban" — nem szárad ki. A Lucky mindig és minden tekintetben! — gyengéd a torkához.

"It's toasted"

✓ A Lucky mindig gyengéd a torkához

Csak a Közép Levelek — ezek a Legenyhébb Levelek

Copyright, 1934, The American Tobacco Company.

NEM a felső levelek — ezek nincsenek elégig kifejtve — ezek csipősek!

Ezek jobb ízűek

NEM az alsó levelek — ezek sejtnek — árnyékos és homályosak!

MAGYAR Bányászlap

(HUNGARIAN MINERS' JOURNAL)

Published by Associated Hungarian Weeklies of America
8502 WEST JEFFERSON AVE DETROIT, MICHIGAN
TELEPHONE: VINEWOOD 1-8222

Az egyedüli magyar bányászlap az Egyesült Államokban
The only Hungarian Miners' Journal in the United States

Subscription Rates: In the United States \$3.00 — In Europe \$4.00
Előfizetési ár: Az Egyesült Államokban \$3.00 — Európában \$4.00
Egyes szám ára 6c. Single Copy 6c.

Megjelenik minden csütörtökön

Published every Thursday

ANDREW FAY FISHER, Editor

A Magyar Bányászlapot bányászok írják bányászokról bányászoknak
The Hungarian Miners' Journal is written for Miners of Miners
by Miners

Entered as Second Class Matter at the Post Office at Detroit, Michigan
Under the Act of March 3, 1879

COLUMBUS POLGÁRMESTERE ÉS A VERHOVAY SEGÉLY EGYLET

(H.M.) Talán történelmet csináltak Magyar Amerikában 8-án. Talán nem lesz bennünk annyi élmesség sem, hogy alaposan kihasználjuk a magunk javára azt, ami 8-án történt Columbusban, ahol a Verhovay Segélyegylet ottani osztályának huszonöt éves jubileumát ünnepelték, külsejében pompás, belsőleg nagyon meleg ünnepeléssel.

Columbus magyar kolóniája nem vert országos harangot az ünnepnek.

A magyarság száma nem nagy, mindössze ha hat-hétszáz család lehet Ohio fővárosában közülünk, de akik ott vannak, azok nem jönnek-mennek, állandó telepesei a városnak.

Magyar Amerikában békésebb, szebb magyar élet egyetlen magyar kolóniában sem virágzik és ha columbusi olvasóink ezeken a sorokon egy kicsit kesernyiesen mosolyognak, mikor hébe-korba beszékelnek, higgyék el e sorok rojának, hogy tudatában vagyunk annak, amit leirtunk.

A kasszámu magyarság értékét a legjobban mutatja, hogy templomuk van, amelynek a lelkesze a hívektől mindmáig pontosan megkapta a maga nagyon szerény fizetését és ha ezt Cleveland, Detroit, Chicago és a többi nagy magyar kolóniák egyháza elmondhatják magukról, akkor szívesen visszazsinánnak, amit itt leirtunk. Pedig hát a welfare szűkös kenyere Columbusban sem ismeretlen...

És aki ilyesmiben esetleg nem ismerné fel az értéket, annak becses figyelmébe ajánljuk, hogy a kis columbusi magyar kolónia a közelmúlt napokban úgy készült a Verhovay osztály 25 éves ünnepére, hogy — közel száz új tagot verbuváltak, leginkább az ott nevelkedett másod- és harmadik generációból az egyletbe.

Egyszer írni fogunk arról a második nemzedékről, amely mintául szolgálhatna, de sajnos nem sok követőre talál a többi magyar kolóniákban az országban.

Egy páran, akik közelről személik Magyar Amerikát zajló életét, nagyon tudják, hogy mennyi észre van az ottani magyar ifjúság nevelésében Dr. Csutoros Eleknek, a lepuritánabb magyar apnak, meg a gyermekeinek, akik Amerikában dolgoztak, küzdöttek, de minden szabad perük oda adták és ma is oda adják annak a kis magyar körnek.

Hát ez a kis columbusi magyar kolónia rendezett nagy ünnepet aszárnap. Olyan szép, olyan agy, olyan benső ünneplést, annyit még keveset láttam az országban, pedig hát egy-két-ilenet magyar kolónia bankett-sztalánál voltam már többé-

kevésbé szívesen látott vendég az utolsó harminc évben.

Az ünnep részleteiről én nem írok. Akik rendezték, azok nem kívánnak újságban nyomtatott köldardát a mellükre, akik dolgoztak, azok meg vannak azzal elégedve, hogy könnyesen szép volt a nagy ünnep.

Csak azt akarom megírni, hogy amíg a Verhovay Segélyegylet központi tisztviselői — egy pár ostoba kritika nyomása alatt — távol maradtak az ünnepről és meglegedtek azzal, hogy a szomszédban lakó Oláh igazgatót elküldték, addig megjelent azon minden amerikai, aki valaki a közel négyezer lakost számláló városban.

Elmentek mind, mert az ottani magyarok megismertették velük a Verhovay Segélyegyletet, annak új angol osztályát, vagyis annak nagyszerű társadalmi munkáját és elmentek különösen és talán elsősorban azért, mert ismerik, tehát becsülik és szeretik a columbusi magyarságot.

Az amerikai vendégek jelenlétében nem lehet politikát keresni. Columbusban mindenki tudja, hogy a város lakosságának csak hét százaléka származott idegen országból és hogy a magyarság nem teszi ki a lakosság félszázalékát.

Szavazatokat hát ott nem hallásztak. Ellenben nagyon őszintén beszélt a hatalmas város polgármestere, amikor azt mondta, hogy a legértékesebb polgárok a magyarok abban a városban, bár hát a legtöbben bizony gyárban dolgoznak, — amikor dolgoznak.

És mert meg akarta mutatni a magyarság iránti becsülését, bejelentették ott a banketten, hogy a nagy város polgármestere tagja kíván lenni a Verhovay Segélyegyletnek.

És be is állt a tagok sorába. Most aztán írhatnék erről az esetről annyit, hogy három hasábot is megtöltene az újságban. Foglalkozhatnék a dolog jelentőségével, rámutathatnék, hogy a magyar ifjúság nem fog többé olyan egyesülettől huzódni, amelyben tagul jelentkezik Columbus város polgármestere, de hát kár lenne ezzel a helyet és az időt vesztegetni.

Aki gondolkodni tud, az megérti, hogy mit jelenthet ez a Verhovay Segélyegylet számára, aki érzeni tud, az megértheti, hogy milyen ünnepe volt vasárnap a columbusi magyarságnak.

Aki ezeket a sorokat írja, az sokszor nevezte Columbus a maga Szent Helénájának és oka volt, hogy annak nevezze.

Ez az ok azonban nem Columbus magyarsága volt, mert az ő

MINTHOGY NEM VOLT

szenzációs esemény a múlt héten, bizonyos spekulátorok hozzáálltak, hogy mesterségesen csináljanak szenzációt maguknak és az országnak.

“Whispering campaign” sugogta a Wall Streeten, hogy az elnök kénytelen volt meghosszabbítani a szabadságát, mert teljesen össze van törve és közel van egy általános ideges összeomláshoz.

Mire e sorok az olvasóhoz jutnak, az elnök már otthon lesz, de ezek a hírek amúgy is csak órákig tartottak nyugtalanságban az országot, mert a cáfolatok az elnök hajójáról nagyon gyorsan megérkeztek New Yorkba.

Távollétében a congressusban lényegesebb törvényeket nem hoztak, csak a tárgyalásokat és a kihallgatásokat folytatták.

Talán az elsőnek az új jövődelmi adó-törvényt teszik le a Fehér Ház asztalára, mikor az elnök itthon lesz és sajnálattal kell megállapitanunk, hogy a törvény nem elégítheti ki az országot.

A congressus az igazi nagy jövődelmekhez és vagyonokhoz még mindig csak keztyűs kezekkel mer nyulni s bár kis többséggel, de a progresszív radikális javaslatát elvetette a senátus.

MEGSZAVAZTÁK UGYAN

a hirted Bankhead gyapot-billt, amely az ország gyapot-termelését limitálta volna tíz millió bál össztermésre, de szerencsére annyi módosítást fűztek a törvényhez, hogy az a termést korlátozni nem fogja.

A Bankhead bill azért érdekes, mert amíg idáig a farmereknek kártérítést fizettek, ha azt kívánták tőlük, hogy valamilyen terményüket limitálják, addig ez a törvény büntetést rótt volna ki többtermelés esetén a farmerra.

Mindenkinek engedélyt adtak volna rá, hogy bizonyos mennyiségű gyapotot vigyen a malomba (gin) s aki azonfelül is adott volna termést a piacra, az a tulnsúly után hetvenöt százalékat adt volna.

Jobb híján a javaslatot elfogadta ugyan a senátus, de hozzá fűzték, hogy mindenkinek joga van a törvényben megengedett quótán kívül hat bale gyapotot termelni. Minthogy ez a privilégium a tíz millió bale engedélyezett gyapot termés mellé még tizenkét millió bale extrát dob a piacra, nyilvánvaló, hogy a törvényből paródiát csináltak.

Nagyon helyes, hogy ez esetben a congressus utját állta egy kártékony javaslatnak, mert a termés korlátozásából jólét soha nem fog fakadni.

MÉG MINDIG A BIZOTTSÁGBAN

marakodnak azok felett a szociális javaslatok felett, amelyek sorsa valószínűleg meg van pecsételve ezen az ülésen.

A Wagner-bill ellenségei barátságuk érezte mind, hogy virágok a Szent Helénákon is teremnek.

Egy ilyen virágszál az a Verhovay angol osztály, amelyet hamarosan fel kell újra keresnem és amely bizonyára erős gyökereket ver meg Columbus társadalmi életében, a magyar kolónia határain túl is; hiszen a gyökér egyik szála már oda van a City Hall-ba ültetve.

Néha szeretnék többet és szebbet írni arról a kis kolóniáról, amely három éven keresztül a barátságát nekem adta. Minek írni?

Megértheti egész Amerika magyarsága, hogy milyen lehet ott az a kis tömeg, amelynek a soraiba belevándorolt a columbusi polgármester.

tek óta tiltakoznak a bill ellen s még hátra vannak a nehéz ipar és az autó ipar képviselői, akik szintén hozzá akarnak szólni a kompáni júni eltöltésének a dolgához.

Közben természetesen folyik a propaganda a javaslat ellen az egész országban és a liberális elemek valószínűleg elhalasztják a bill törvénybe iktatását az őszre, ami esetleg nagyon sokkal hosszabb halasztást jelent a valószínűsége.

Ugyanilyen éles ellenzéke van a másik Wagner féle javaslatnak, amely a munkátlanság esetére biztosítást akar adni a munkásnak, minthogy azonban ezt az elnök hajójáról nagyon gyorsan megérkeztek New Yorkba.

A törvények ez a része lejár júniusban és ha Rooseveltt azt akarná, hogy azt hosszabbítsa meg a congressus, akkor az egész NRA ügy új tárgyalás alá kerülne.

Minthogy a nagytőke nyomása alatt az újságok most már a NRA ellen egész nyíltan izgatnak, s minthogy a két hét előtti vereség után az elnök többé nem tudja hogy mennyiben urálja a congressust, nem szívesen vinnék a NRA ügyét szőnyegre, mert nem tudnák, hogy hol áll meg a tárgyalás.

Johnson generális tehát már ki is jelentette, — igaz, hogy csak a saját nevében — hogy ő szívesen lemond az iparengedély megvonásának a jogától, amivel a kormány részéről ugy sem élték egyetlen egy esetben sem.

Ezzel szemben nyilvánvaló, és jelentik is az adminisztráció iészerői, hogy a NRA működéséről nem a code-ok készítésében, hanem azok végrehajtásában fog megnyilvánulni. Erre már igazán égető szükség van.

A HÉTEN KEZDŐDTEK MEG a Wirt féle kihallgatások, amelyek a hirted “brain-trust” állítólagos radikáliszmusát és összeesküvését vannak hivatva megismertetni az országgal.

A Gary, Ind. iskolamester tudvalevőleg azzal vádolja a brain-trustot, hogy kommunizmust készít elő az országban és az alkalmas pillanatban Rooseveltt félrelökve, egy amerikai Stalin-kezebe adnának minden hatalmat.

Természetesen minden józan ember tudja, hogy a Steel Trustnak ez a gary-i kegyence a legnagyobb ostobaságokat fecsegte s hogy egy c mosótefeől(htn s hogy egy csomó felelőtlen pletykánál egyebet nem hallunk, de a republikánusoknak és különösen a konzervatív elemeknek alkalmuk lesz rá, hogy az elnököt, az új deatl és a brain-trust tehetséges tagjait pellengérré állítsák.

Érdekes, hogy a nagyhangú iskola superintendent tíz napi halasztást kért, mert “bizonyítékait” állítólag be kell neki szerezni, de csak öt napot adott neki erre a bizottság.

Ugyancsak bizottságot küldtek ki arra a célra is, hogy a német NAZI-k amerikai propagandáját felülvizsgálják amire szintén kevés szükség van.

NEM SIET A CONGRESSUS,

hogy elbájon a közszolgálati vállalatokkal (villanytruszt), a melyeknek a megfélekezése Norris senátornak van egy javaslatát a két házban.

Nem valószínű, hogy megszázzák, illetve befejezik az elnök által kívánt törvényt, amely az “értekezési vállalatokat” (telefon, táviró, rádió) szövetségi ellenőrzés alá helyezné és ebben az esetben a nagytőke és a republikánus párt a legérdekesebb kifogással remítik az országot.

Azt állítják, hogy ha a telefon, a rádió állomások és a sürgőnyvállalatok szövetségi ellenőrzés alatt lennének, akkor cenzurát tudnának gyakorolni a mindenkor kormányok.

Azért érdekes ez a szemtelen agítáción, mert jelenleg nem ugyan a kormány, hanem a broadcasting állomások a legszigorúbb cenzurát gyakorolják a rádió felett s igazán üdvösebb lenne, ha azt a kormány tenné helyettük.

Egyelőre a Tugwell bill is el van felejtve s talán ez a legromdább árulás a congressus részéről. Ugyancsak ez a nagytőke és az aljas sajtó legnagyobb győzelme az elnökön és az új dealen.

AZ EMELKEDŐ ÁRAK

olyan nemzeti veszedelmet képeznek, ami ellen már a józanabb tökések is tiltakoztak a múlt héten.

Egyes gyárak, nagykereskedések és kis üzletek teljesen az eszükét vesztették és az autópia állt a múlt héten a felvonulás élére.

Még nem is engedélyezték a munkásságnak a tíz percentes javítást, mikor a kocsi árát emelték, azzal a kifogással, hogy az anyagért ők is többet fizetnek.

Annnyiban igazuk van, hogy az acél árát szintén általánosan emelték s még nem száradt meg a ténna az új szén-code papírján, már többet kértek a bányabárók a szénért.

A tény azonban az, hogy az egyre emelkedő üzletmennyiség a profitot a régi árak mellett is busásan biztosította volna a tőke számára és nem volt rá semmi szükség, hogy hogoskodásukkal a közönség vásárló képességét csökkentse.

A nagyvállalatok nagyszerűen keresnek, az autógyárak ma holnap elmaradt és extra osztalékot fognak fizetni, kriminális falánk-ság volt hát, hogy az árakat azoktól kezdve mindenfelé emelték.

RÉSZBEN AZ ÁRAK EMELKEDESE,

részben az iparvállalatok mutatózó nagy haszna mindenfelé arra bírják a munkást, hogy nagyobb darab kenyeret követeljen magának.

A múlt héten újabb érdekes sztrájkok kezdődtek és ezekben a bérharcokban még mindig a legtöbbször a munkások győztek, mert az igazság és méltányosság rendszert velük van.

Nagyon érdekes a new englandi cipőmunkások sztrájkja, amely talán befejeződik a napokban. A nyolcezer sztrájkoló cipőgyári munkás nem tagja az American Labor Federationnek, hanem saját független szervezetük van és az lenne az első ilyen független szervezet, amely győzelmet aratna.

A cipőgyári munkások bérharcát nagy érdeklődéssel figyelik a progressív munkások, mert a Federationnal és annak megalkuvó politikájával mindenfelé jóllaktak s valószínűnek tartják, hogy ebben az évben több iparágban független munkásszervezeteket csinálnak.

NAGYON VEGYES ERZELMEKKEL

fogadták a szénbányászok az új code-ot s van rá okuk, hogy a hét óras munkanapot mért ne üdvözöljék kitörő örömmel.

Annnyira nem örültek annak, hogy az úgynevezett “déli szénmezőkön”, West Virginia déli részében, Kentuckyban és Virginiában itt-ott “holiday”-ket rendeztek s néhol az elkeseredett bányászok még most is kint vannak.

Észak West Virginiában, Nyugat Kentuckyban és Alabamában viszont a bányabárók nincsenek meglegedve az új code-al és Alabamában a bányatulajdonosok sztrájkolnak.

Az új code kihallgatásai ezen a héten folynak és szomorúan kell látnunk, hogy míg a bányabárók teljes számban felvonulnak, hogy bizonyos kerületekben külön engedményeket csikarjanak ki a kormányból, addig a déli szénmezők munkásai nem jelentek meg teljes erővel, hogy a negyven cent “differential” ellen küzdjenek.

Ez a “differential” azt jelenti, hogy a fent elsorolt területeken a napszám negyven centtel kevesebb, mert onnan többé kerül a szállítás.

Érdekes, hogy ez a kérdés a szövőipart is foglalkoztatja, mert a new englandi szövőgyárak azt követelik, hogy a déli államokban, Tennesseeben és Georgiában szintén ugyanolyan legyen a napszám, mint nálunk.

Itt is lenne a legfőbb ideje, hogy egyforma életstandardra helyezték a polgárságot az egész országban.

AZ ELNÖK BIZOTTSÁGA

mindent elkövet, hogy az autópia békét csináljon és annyit már elértek, hogy a General Motors visszavett 18 olyan embert, akit a szervezet miatt kivágtak a munkából.

Ezt ugyan nem lehet nagy eredménynek nevezni de ha tekintetbe vesszük, hogy milyen állapotok voltak idáig, ezt is

méltányolnunk kel az “open shop”-ról hirdett autó iparban.

Valószínű, hogy tényleges, eredményes és száz százalékos szervezet ebben az iparban nem lesz mindaddig, amíg a munkások az American Labor Federation konzervatív racketeereivel akarnak együtt működni, amíg nem lesz bennük annyi “gumption”, hogy önálló szervezetet csináljanak maguknak.

De valószínű az is, hogy a munkások szervezkedését most már sem megállítani, sem az iparból kioljni nem tudják egészen s számíthatunk rá, hogy állandó viták és civódások lesznek az iparban.

Minthogy idáig vitázni nem lehetett, hanem tudomásul kellett venni a munkásnak, amit a gyárakban kiírtak a táblákra, a jelenlegi helyzet egészségesebb a réginél.

MÉG AZ ELNÖK BIZOTTSÁGA

sem volt képes a Nash Motor és annak alvállalata, a Seaman Body gyárnakál békét csinálni, mert az elkeseredett, hosszú hetek óta harcoló munkások nem akarnak egyezség nélkül, a jövő tárgyalások reményében visszamenni a munkába.

Ez az álláspontjuk — nagyon helyesen — szembe helyezkedik a Federation álláspontjával, amely sztrájkot nem akar ismerni és ha a munkásokban lesz még egy heti kitartás, akkor a sztrájkot megnyerik és a követelt husz százalékos béremelést megkapják.

Szomorú érdekessége ezeknek a munkás küzdelmeknek, hogy a legtöbbször azok járnak teljes eredménnyel, amelyek a laborfélékerek (munkásvezérek) akartak ellen történnék.

Nagyon érdekes sztrájk tört ki Detroitban a múlt héten, amit talán elintéznek, mire e sorok az olvasókhoz kiérnek, de amelynek következményei lesznek az egész autóiparban.

(Folytatás a 5-ik oldalon)

THE KANAWHA VALLEY BANK

CHARLESTON, W. VA.

ALAPITVA 1867-BEN

A FEDERAL RESERVE SYSTEM TAGJA

Ez a hatalmas pénzintézet 67 év óta szolgálja becsülettel ügyfelei érdekeit

Érezze magát biztonságban s helyezze el megtakarított pénzét az Állam legerősebb bankjainak egyikében. E bankban elhelyezett betétek kétezeröt száz dollár összegig garantálva vannak a Szövetségi Kormány által. Külföldi osztálya teljes felelősséggel mellett utal át pénzt a világ bármely részébe, akár dollárban akár más pénznemben

INTÉZÉSE. ÁLLAMI KOMPENZÁCIÓS ÜGYEK. BEN SZEMÉLYESEN KÖZBENJÁR

CSANÁDY PÉTER
Külföldi Osztályvezető.

HAJÓJEGYEK MINDEN VONALRA, HAZAI PERES ÉS PERENKIVÜLI ÜGYEK SZAKSZERŰ

A leggyorsabb ut Magyarországra

BREMEN • EUROPA

A bremerhaveni kikötőből közvetlen a hajó melől expresszvonat indul, amely kényelmes utazást biztosít Budapestig.

Vagy utazzék a népszerű expresszhajókon:

HAMBURG - DEUTSCHLAND
ALBERT BALLIN - NEW YORK

kellemesen, mérsékelt árak mellett.
Ugyancsak rendezes hajóindulások közkedveit kabinhajóinkon

Kitinó vasúti összeköttetés Brémából vagy Hamburgból

Felvilágosítást nyújt a helyi ügynök vagy

HAMBURG-AMERICAN LINE
NORTH GERMAN LLOYD

1215 Washington Blvd., Detroit, Mich.

JÖN

DAISYTOWN, VESTABURG, RICHEYVILLE ÉS KÖRNYÉKÉRE

Az Amerikai Magyar Református Egyesület

KERÜLETI SZERVEZŐJE

JÖN

Minden Magyarat Szívesen Felkeres! Fogadjuk Szívesen!

BIZTOSÍTÁSOK, BETEGSEGÉLYEK, SPORT ÉS TANULMÁNYI SEGÉLYEK EBBEN AZ EGYESÜLETBEN SZEREZHETŐK JUTÁNYOSAN BÁRMELY KORBAN LEVŐ MAGYAROK SZÁMÁRA!

HETI SZEMLE

(Folytatás a 4-ik oldalról.)

AZ AUTÓ-ALKATRÉSZEK

gyárainak a munkái is javítást akarnak és egy ilyen gyárban hagyják abba a munkát öt-nyolc hétig.

Minthogy az alkatrész-gyárak szünetelése az autógyárakat is lezárja, az elnök bizottsága azonnal hozzáfogott a békéltetés munkájához, amelyek ezen a héten egész bizonyosan eredményre vezetnek.

Az a szomorú, hogy még egy olyan gyárban sem sztrájkolnak, amely a Ford vállalatnak dolgozik, pedig azokban uzsorázzák ki a munkásokat a legjobban, mert amíg Ford megadja ugyan nagy dobszóval az öt dolláros napszámot, a beleit veszi ki azoknak a gyáraknak, amelyek neki kontraktára dolgoznak.

Ezek a sztrájkok, amelyek végig vonulnak az egész országon, mindenfelé hoztak némi bérjavítást a munkásnak, különösen azokban az iparágakban, amelyek csak az év bizonyos hónapjaiban dolgoznak.

De a béremelés és az emelkedő üzlet mögött bizonyos nyugtalanság van megint az országban, mert attól félnek, hogy hat-nyolc hét múlva a rendes nyáreleji slack újabb pánikot idéz fel és hogy a munka megint nagyon megcsökken.

Különösen attól félnek, hogy ez erősen látható lesz az autógyárakban, amelyben itt-ott már egy pár órát és egy pár száz munkást lecsipnek a munkából. Különösen a Ford gyárnál tapasztalható, hogy a munka erősen megcsökken.

IDÁIG AZ ÜZLET

és az ipar kitünő javulásnak

A merev izületekre

Semmi sem élénkíti fel merev, békés izületeket, mint az erős ledörzsölés az ANCHOR Pain-Expeller sószórószerszeggel. Dörzsöljön be belőle eleget és fedje be a fájós testrészt flannel-köszörrel. Súlyosabb esetekben használja reggel és este a Pain-Expeller-t. A Pain-Expeller-nek nagy felszívódó képessége van és meggyógyíthat gyors fájdalomcsillapító hatása alapján arról, hogy egyenesen a haj gyökeréig hatol. Minden patikus árusítja 35c és 70c árképekben. Csak a valódi van horgony védjegy.

PAIN-EXPELLER

DR. S. M. SIMON

Ohazában végzett
BELGYÓGYÁSZ és SEBÉSZ
HOLLAND Bldg. LOGAN, W. Va.
Röntgen és Villanykezelések
Rendel naponta: 10-től 12-ig, 2-4-ig
és este 7-től 9-ig
Telefon: 348. Lakás telefon 347

MAGYAR REFORMÁTUS EGYHÁZ

MORGANTOWN, W. VA.
R. F. D. No. 4. 16, Harding Street

Lelkész: BORSOS ISTVÁN
537 Richmond Ave Telefon 1238-R

ISTENI TISZTELET minden vasárnap délelőtt 11 órakor.
Előtte 10 órakor vasárnapi iskola.

C. E. (JUNIOR) minden hó első és harmadik vasárnapján
délután 3 órakor a lelkészlakon.

C. E. (SENIOR CLASS) minden hó második és negyedik
vasárnap délután 3 órakor.

REFORMÁTUS NŐK EGYLETE gyűlése minden hó első
vasárnap délután 4 órakor a lelkész lakáson.

AZ EGYES ÁLLAMOKBAN

most már esedékesek a politikai küzdelmek, amelyek sehol valami felemelő látványosságot nem adnak.

Az ország figyelmébe Kansas Cityben volt a múlt héten, ahol a legkorruptabb gang uralja a várost s ahol az uralkodó politikai pártot méltán kis Tammany Hallnak szokták nevezni. A választások eredményeképpen tovább is megmaradnak uralmon. A választások alatt küszködött, hogy a város politikai bősége volt szalagos, hogy a rendőrfőnök ült pár évet a börtönben, hogy tizenöt volt fegyenc tagja van a rendőrségnek, hogy a város "nyitott" otthona mindenféle büntetésnek és hogy a Középnegyut gonosztevői ott jóformán rendőri védelmet élveznek.

Ezen a héten vannak az illinois előválasztások s pár hét alatt a többi államok is fel fognak vonulni.

Az elnök azt reméli, hogy a demokraták több helyen kibuknak s szívesebben látna a congressusban kisebb többséget. Amíg a demokrata párt többsége ilyen nagy, addig nem tudnak köztük fegyelmet tartani, de ha öt-hat szavazat a többségük, akkor a pártfegyelm erősebb.

NEW YORK ÁLLAM KORRUPT

törvényhozása újra leszavazta a kormányzó a villanytruszt ellen beadott javaslatával s nem engedi meg, illetve nem teszi lehetővé, hogy az állam városai a saját üzemüket állíthassák fel.

Ugy látszik, hogy New York állam hírhedt Tammanyjánál csak New York állam törvényhozása korruptabb és valóban bűmlatos, hogy az Empire State polgársága még nem vonult Albany ellen, hogy a törvényhozók grafter seregét szétverje.

Ugyanez a diszes társaság áll La Guardia new yorki polgármester útjába akinek nem engedik meg, hogy kitisztíthassa a korrupciótól a városát s nem adnak neki rendkívüli hatalmat.

Nagyon érdekes lesz a választás Pennsylvániában, ahol az egyszer a munkásság majdnem szervezeten vonul a politikai harcokba s ahol a liberálizmust a kormányzó felesége vezeti, aki a legértékesebb kortese a munkások jogának.

Ohióban is elkecseregett és nagy küzdelmek lesznek, nem annyira a két párt közt, mint a demokrata pártban, mert minden tiszt ségre feleslegesen sokan pályáznak.

White senátor akar lenni, de van több aspiráns erre a tisztségre, mert biztosra veszik, hogy Fesset, az öreg crookot könnyen kiűtik a nyeregéből.

A kormányzói állásra is sokan szaladnak s arra Pickrelnek van a legtöbb esélye. Érdekes tünete ennek a választásnak, hogy talán első ízben az országban, Ohióban az idegen származású polgárok is beleszóltak az előválasztások előtti politikai harcokba s ma már abba is bele akarnak szólni, hogy az egyes pártokban kikre lehessen nekik szavazni, nemcsak abban, hogy a mások által állított jelöltek közül kit lehessen pártolni.

AZ ORSZÁG BÜNKRÓNIKÁJA

a múlt héten Michiganben, Wayne Countyban kezdődik, ahol, sajnos, a bűnösöket nem lehet felelősségre vonni, mert azok tagjai voltak a hatóságoknak s mert nem lehet elcsukni egy esküdtszékét.

Egy öreg hölgy nemrég megölte a szeretőjét mert az meg akart tőle szabadulni s más asszonyok után szaladgált.

Önagyságáról küldt, hogy férje mellett huszonhét éven át szeretkezett a meggyilkolt emberrel, akinek szintén volt családja s hogy ez alatt az idő alatt a szó szoros értelmében két férjet tartott magának.

A gyilkosság után természetesen elfogták, de az újságok által gyártott "közvélemény" nyomása alatt csakhamar biztosíték mellett szabadlábra helyezték.

A tárgyalás alatt küldt, hogy önagysága nagyon sokat szenvedett, mert 27 éven át mindig lelkiismeretfurdalása volt szegénynek, amiért a férjét megcsalta s azonosírt sem volt normális, mert két operáción esett keresztül.

Az is küldt, hogy Krisztus Urunk a bűnösöknek megbocsátott, azokat nem üldözte és kiderült, hogy Mária Magdolna szintén egy megtévedt asszony volt.

Mindezen súlyos bizonyítékok hatása alatt a gyilkos asszonyt felmentette a jószívű esküdtszék s ma ő a martir-primadonnája a kis városnak.

AZ ALVILÁG EGYRE

aktívabb, a bankrablások, hold-up-ok sorozata mindennapos volt a múlt héten és a hatóságok közegek itt-ott valóságos háborút vívtak a rablókkal.

Dillingert "majdnem" elfogták, ellenben a szökését elősegítő két hivatalos egyén esetleg bejut helyette a börtönbe, sőt a bírósággal fenyegetőzik, hogy a Dillingert szökését vizsgáló grand-jury minden tagját elcsukja. A nagy esküdtszék ugyanis kritizálta merésztelte azt a hatóságot és azokat a hatóságok közegeket, akik a hírhedt rablógylilkost szökni engedték. És ha már Dillingert nem tudják elcsukni, valakit mégis csak be kell tenni a börtönbe.

Az egyik Insullt visszahozták Canadából és Indianában várja a tárgyalást, a másik Insull, a "nagy" Insull visszahozása még nem biztos, mert ügyvédei tovább harcolnak.

És nem jutott még eszébe senkinek megvizsgálni hogy ki adja Insullnak azt a tömörked pénzt, ami ezekhez a szökésekhez, hajóberélésekhez és ügyvédekhez szükséges és amit innen küldenek — az évi huszonegyezer dollár nyugdíján kívül — a számára.

EURÓPÁBAN KÜLÖNÖS

esemény nem volt a múlt héten. A nemzetközi politikai járték tábláján a főszerepet Franciaország játszotta, ahol a kedélyek nem akarnak csillapodni.

Az általános korrupción kívül a népet az egyre súlyosbodó gazdasági viszonyok izgatják s ma a nemzet egyik frakciója majdnem nyíltan fegyverkezik a másik ellen.

A kormány nyolcszáz ezer állami alkalmazott fizetését levágta,

nyolcvanezer elküldött az állásból s ezzel a nyomorúságot fokozta.

Ma még azt állítják, hogy az aranyváltat nem fogják ott hagyni és az arany sulya alatt az ország gazdasági élete lerokkad de a nagytőke titokban mehekül az országból a pénzével s így Európában azt hiszik, hogy Franciaország nagyon rövidesen kénytelen lesz az aranyváltatól letérni.

Ez azt jelentené, hogy Európa majdnem minden állama követné a példáját és hamarosan nemzetközi megegyezést kellene keresni egy állandó közös valutára.

NÉMETORSZÁGBAN EGYRE

súlyosabb gazdasági problémái vannak a kormánynak, mert szorongásokkal és parancsokkal mindent lehet egy erős kormánynak csinálni, csak kenyérrel nem tudják a népet ellátni.

Németországban a munkátlankok száma egyre nagyobb és a kormány majdnem képtelen a pénz megszerzésére az állami szűk ségmunkákhoz, különösen azért, mert a hadi felszerelésekre is tekintélyes összeget költenek.

A politikai nyugalom helyébe társadalmi békétlenség lépett, a protestánsok csoportokra szakadnak, a katolikusok a Nazi támadások elleni védekezésre tömörülnek és az izgalom és gyűlölködés egyre nagyobb az országban.

Mikor a hitleristák a felekezeti gyűlölet büzös magvát elvetették a német nép lelkében, nem számoltak azzal, hogy a bűz határait megállítani nem tudják, hogy azok a tervezett határokon túl is terjednek.

ANGLIÁBAN ERDEKES KIS

botrányt fojtottak el múlt héten a lapokban. Kiderült, hogy a kormány támogatásával fenntartott nagy munióciógár, amely egyébként évről-évre zsiros hasznót mutat ki, nemcsak Angliának, de — a német kormánynak is szívesen szállít és szállított munióciót, még pedig az angol kormány tudtával és beleegyezésével.

Amíg tehát a proletárt arra tanítják minden országban, hogy "itt élend-halnod kell", addig a nagytőke szív, lélek és hazafiság nélkül onnan fogadja el a véres pénzt, ahonnan azt felkínálják a számára.

Angliából egyébként a viszonyok javulásáról számolnak be s a kormány költségvetésében nagy felesleg mutatkozik ebben az esztendőben.

De a "dole"-t felemleni nem akarják, hanem a gazdagok adóját készülnék leszállítani, amit egyébként a polgárság felháborodással vett tudomásul.

A kormány élén álló "socialista" McDonald azonban támogatja a kormány erkölcssten programját.

SPANYOLORSZÁGBAN ISMÉT

sztrájkok, zavargások és forrongások voltak a múlt héten és a szerencsétlen nemzet erősen közeledik a döntő ütközethez, amely a két szélsőség közül veti valamelyiket a hatalomra.

A szélső baloldalon sztrájkoló munkások egyre hevesebb támadásai a kormányt arra kényszerítik, hogy a jobb oldal felé

meneküljön és ha a köztársasági kormány nem akarja a hatalmat a tulzó radikálisoknak átadni, akkor kénytelen lesz fascista diktatúrát csinálni.

Európa többi államaiban is nagy a nyugtalanság, mert bár Austria kivételével a belső viszonyok állandóak, a külpolitikában mindenki nagy és súlyos változásokat vár a következő hetekben.

A francia külpolitika ma már nem uralja korlátlanul Európát és a következő hónapok alatt döntő új szövetségek fognak kialakulni az Óvilágban.

LATIN AMERIKÁBAN CUBA

képezi még mindig a legbizonytalanabb pontot, ahol a múlt héten súlyosabb zavargások nem voltak.

De a látszólagos béke és nyugalom dacára a kormány alól a talaj egyre jobban kicsuszik s uralma ma alig terjed túl a főváros határainál.

Az Egyesült Államok kormánya és bankjai mindent elkövetnek, hogy az ellenzéket lesereljék, de Latin Amerikában nem jósolnak sikert ennek a törekvésnek.

Cuba népe csak azt várja, hogy a cukorterms fel legyen dolgozva s aztán valószínűleg újra anarchiába fullasztják az országot.

ISMÉT A CHACO FRONTON

Paraguay van fölényben, mert Bolivia demoralizált katonái képtelenek a dzsungelben erős ellenállásra.

Ma már Bolivia népe is realizálta, hogy ezt a háborút elvesztették és a múlt héten fojtották el az első lázadást az országban.

A lázadást katonatisztek szították és csak kétszáz kivégzés után tudta azt a kormány leserelni.

A Standard Oil azonban ragaszkodik hozzá, hogy Bolivia (a Standard Oil) a Gran Chaco területet megkapja s szabad ki-kötőt szerezzen magának és nem engedi meg a szerencsétlen országnak, hogy a reménytelennek látszó háborút abbahagyja.

UJABB ELLENSÉGESKEDÉST

várnak Colombia és Peru közt és azt jelentik, hogy mindkét állam erősen fegyverkezik, mindkettőre nagy munióció szállítmányok érkeznek.

Mexicóban választásokra készülnek és azt hiszik, vagy legalább remélik, hogy azokat ismét békésen, minden polgárháború nélkül megússzák.

MICCO-N VAN MUNKA

Azt írják Miccoról. W. Va., hogy ott van munka elég és embert is vesznek fel, különösen nőtlenekeket. Orvosi vizsgálat persze van, de nem túlságosan szigorú.

A szénben levő köért megfizetnek a scale szerint. Aki munkára megy, az keresse fel a klubházban E. Bebes honfitársat és ő munkába igazítja.

MEGSÉRÜLT BANYÁSZOK

Tizenkét bányász szenvedett könnyebb és nehezebb sérüléseket a Black Betty bányánál, ahol a hoisting engine visszafelé indult meg, a cage leesett és a shaft a fenekéhez ütdött.

A vizsgálatot természetesen megindították, de valószínű, hogy senkit nem fognak büntösnek találni, legkevésbé a társaságot, amely nem sokat látszik törődni az emberek életével és biztonságával.

FELEMELTÉK A SZÉN ÁRÁT

A bányabárókra rá lehet bízni, hogy nem fogják a bányászok felemelt napszámját a saját zsebeikből megfizetni.

A szén árát máris felemelték és mig egyes kerületekben "megelégedtek" 25 cent tonnákénti áremeléssel, más vidékeken a bányaurak még többel akarják a szén árát srófolni.

Érthető a bányatársaságok eljárása, mert a fogyasztók, különösen a nagy közszolgálati vállalatok és ipari fogyasztók a szén ingyen rabolták el a bányáktól, de nem érthető, hogy akkor mit nyavalyognak, ha a bányász öt centtel többet kér naponta a munkáért.

Annyi ideig marakodtak, huzakodtak Washingtonban a bérskálán, mintha legalább is az ő zsebeikből jönné ki a bányász fizetését.

Most aztán külső, hogy egy hetet, egy napot sem adtak a fogyasztónak, előbb emelték a szén árát, mint a bányász fizetését.

E LAP ELŐFIZETÉSI ÁRA:
EGY ÉVRE.....\$3.00
FÉL ÉVRE.....\$1.50

THE HARBOR STATE BANK
ALAPÍTOTTÁ
KISS EMIL
FOURTH AVE. N. E. ST.
NEW YORK

Betétekre
kamatot
fizetünk
PÉNZKÜLDÉS
POSTÁN, SÖRÖNYELLEN
HAJÓJEGYK
MAJAI KÖZJEGYZŐ
ÜGYK

Mindég reménykedjen,

még akkor is, ha más orvosság nem segített. Oly egyszerű, régóta kipróbált gyógyfűkészítmény, mely ezreknek jót tett, mint a

Forni-féle

Alpenkräuter

a javulás útjára vezetheti. Miért ne használna Önnek?

Abszolút biztos. Nem tartalmaz ártalmas anyagokat.

A család minden tagjának jó.

Kívánatra ingyen küldjük Önnek felfedezésének érdekes történetét, egyéb tudósítást és valódi bizonyítványokat.

Ez a híres gyógyfű-orvosság nem kapható gyógyszertárakban. Különleges ügynökök szállítják. Írjon

DR. PETER FAHRNEY & SONS CO.

2501 Washington Blvd. Chicago, Illinois

Vámmentesen szállítva Kamadába.

HELYI ÜGYNÖKÖK KERESTETNEK

» » » » Két Legény - - Két Világrészben « « « «

IRTA: SZENTIMREI MÁRTHA

(Folytatás)

— (Nem ám — vigyorgtak háta megett a törvényben járatos falubeliek — mert, ha felcserélne, a vagyon haszonélvezetének csak a fele illelné meg.)

Mire Tamáska elhagyta az iskolát. Pannira megint rájött a bolondja. Hol a falvakban, baromfiszedés közben ismerkedett össze valakivel, hol a városban.

Az még hagyján, olyasmit le is lehet tagadni... de hogy az ismerősei ide is eljártak enni-inni, az már égbekiáltó gyalázat, ami szemet szurt a faluban mindenkinek. Vendégeskedett már nála cigányprimás is napokig. Míg fel nem serdült Tamáska, persze nem vett semmit észre, még a cigányprimásról is elhitte, hogy neki kedvez a muzsikaszóval. De most már legény Tamás és sok asszony igrmekedik rá, amiért olyan anyás, kocsmakerülő, míg tulajdon fia goromba, részeges. A legények közt is vannak igrmei, mióta Sziráki Panni növekedik, akit még a bölcsőben neki szántak. Mert Panni szép is, a kovácsék megszédíték magukat az utóbbi esztendőekben s így többen számitánának Pannira.

Azonban azt is észrevették, hogy a szülők tréfája alkalmasint komolyra fordul, mert Panni, meg Tamás huznak egymáshoz. Mind-ezékért nem kimélik Tamást, hanem uton-utfélen kúlébe fújják az anyjáról híresztelt pletykákat és ingerelik vele.

Csak legalább ezt a Csapó Kálmánt ne fogadta volna meg kocsisnak Panni! Tamás azóta saját szemeivel győződhetett meg olyanról, amit másoknak nem hitt el. Azóta forr benne valami s ma kiütötte a dugót, mint az erjedő must. Összeszólalkozott az anyjával! Bizony. Oh... oh... a lélek is reszketett bennem, amikor meghallottam. Hová vezet ez! Megint veszedelem lebeg a ház felett! Fordítsd el én jó Istenem... fordítsátok el, drágálatok Szentek!

A tornácán remegő kis töpörödött asszony annyira érezte a közelgő veszedelmet, hogy miután emlékei tövises bozótjában ehhez a nagy sötét köhöz ütdött, lelke megtelt rémülettel s tőle telhetően nagyot kiáltott.

— Tamáska... merre vagy Tamáskám! — A ház megett, nagyanym!

Az öreg asszony lecsoszogott a ház mögé. a gyümölcsös kertbe. Két nagy almafa közt, földbevert lócán ült Tamás. Az almafákon piros gyümölcs lógott, de Tamás arca sötét, mint a zivataros felleg. Nagyanymja leült mellé, végig simította haját s a szemébe nézett.

— Mit forgatsz a fejedben?

— Ne kérdeje nagyanym!

— De csak mondjad, könnyíts a lelkeden.

— Azt forgatom, hová mehetnék innét, mihez foghatnék?

— Ugyan már, ugyan, hová mennél, mikor itt a helyed apád házában, meg a dolgod az ő birtokán.

— Nincs már nekem itt helyem s nem lesz maradásom, ha Csapó lesz itt a gazda. Nem várom be, míg kirugnak... inkább szolgálatot keresek.

— Ilyet ki se erressz a szádon, hogy gazdalegény létedre elszegődj más keze-lábjában. Nem bírnád te azt!

— Ezt a helyzetet nem bírom már. Azt mondják, a becsületes szülöket sirba viszi, ha a fiuk megfélekedzik magáról. Nekem se könnyebb, hogy az édesanyám feledkezik meg magáról s a tulajdon kocsisához alázza le magát.

— Türrél... türröké a mennyek országa... hidd meg, előbb-utóbb Csapónak is kiadja édesanyád az utját, mint a többinek. Nem először járja ő a bolondját!

Az öreg asszony szája elé kapta kezét, mint aki restelli azt, ami kiszaladt rajta. Egyszermind megkönnyebbült. Kimondta, ami annyi esztendő óta fojtogatta. Tamás pedig először olyan lett, mint a láng, majd még a szája széle is elfehéredett és minden tagja elszibbadt.

— Türrön, aki tud — én nem türom a szegényt!

— Egyszer mindenki megtanulja a türest, vagy akarja vagy se s annak jobb, aki korán hozzáfog. Bizony.

— Ha nem akarja nagyanym, hogy világgá menjek, mért nem figyelmezteti anyámat?

— Nagy fát mozgatsz, Tamáskám! Nem venné fel anyád tőlem a figyelmeztetést, csak magamra haragitanám. Ha nem is kegyelemből tart, mert enyém a ház, meg ami hozzá tartozik, én meghuzom magamat, mert ha egyszer rám tűznéd a célt, nem volna maradásom. És hová mennék ilyen törődötten? Huzd meg magadat te is, Tamáskám. Jó anyád volt, szépen felnevelt, bár nem ő hozott a világra. Semmit se tagadott meg tőled! És miután örökre fogadtak, utána is csak ugy fogsz jussolni, mint utánam, vagy apám után.

Tamás nagyanymja ugy beszélt, mint valóságos lélek, akit élete nagyon megtört s elfeledkezett róla, hogy minél fiatalabb egy legény, annál jobban ágaskodik benne a büszkeség. Tamás is felfortyant.

— Én is engedelmes fia voltam anyámnak — de annak most már vége! Inkább ne nevelt volna fel, akkor nem égne a pofám a gyalázattól. Huzza meg magát, aki akarja! Nekem nem tör több borsot az orrom alá ez a bitang Kálmán! Világgá kell mennem, mert ha itt maradok, olyat teszek, hogy magam is megbánom!

A nagyanyma ijedten tapasztotta be száját táncos, reszkető kezével.

— Jaj!... ne vétkezz!

— És hogy másfelé terelje a szót, hozzátette.

— Eredj már el Szirákiékhoz, Panni vár. Ott van a fejed felett az a remek alma, szaksítsd le, vidd el neki.

Erre még jobban kitört a keserűség Tamásból.

— Elbucsuzhatok én már Pannitól is. Nem adják azt céda anyós keze alá.

— Jaj, dehogyan nem adják. Keresztapadékleledtek s némelyiknek fehér volt a közepe. elengednék.

Tamás nem szólt, csak belemeredt a levegőbe. Felette nagy fecskerajok nyugtalanul keringtek. Egy-egy szélroham hajtotta meg a fák koronáit. Észak felől sötét fellegek közeledtek s némelyiknek fehér volt a közepe. Az ilyeneknek rendesen jég-magvuk van. Tamás tudta ezt s magában azt gondolta:

— Bár verné őket agyon a jégeső, mielőtt hazaérnek!

Nagyanymja pipiskedett és sajátkezüleg vette le az álmát, sőt ragyogóra is törülgette festő kötenyével.

— Nesze! No... vidd el Panninak.

De Tamás nem vitte. Megőlelte nagyanymját s bement vele kamrájába. Mindig szeretett nála lenni, a sápadt szentek közt, akiket olyan vidám piros és kék kelmékbe öltöztetnek a festők.

Leült egy kis székre, tenyerébe hajtotta fejét.

Nagyanymja mélyet sóhajtv pörgette az olvasó szemeit.

Az első nagy villámlás bevilágított a tenyérnyi ablakon.

A "SZER"

Szépen sárgállott, kéklgett és piroslott. a szülő a tőkén, bő termést ígérve. Nem is csoda, hogy kártevő kóbor kutyák orrát ingerelte jó szaguk s kockára tették amugy is rövidre szabott életüket egy-egy fűrtért. Kétlábu tolvajok is dézmálták mellesleg, — mert azok a kunyhókat feszítették fel előszerttel, hogy amit elemelhetnek onnét, pénzért váltsák be az orgazdáknál s bor vagy

pálinka alakjában eregessék le torkukon. Hiába dobták le a csősz riasztó lövéseket, csak a levegő rezzenet meg rájuk vagy az alvó madarak: ellenben a tolvajok rá se hederítettek. Csaknem mindennap felfeszítettek egy-két kunyhót.

"Jó kifogás garast ér." Így szokás mondani, Kürtösné, az özvegy, jobb kifogást nem találhatott volna ki jelenleg, minthogy megnézi a kunyhó belsejét. A csősz, aki illetudóan köszöntötte illetlenül vigyorgott a kajla bajusza alatt, mikor már elhaladtak előtte!

— Hej, csak jó a szőlőbeli kunyhó, mikor féltős a berendezése! De célszerű volt az már permetezéskor is...

A Kürtösné kunyhójából nem hiányzott semmi. Az asszony fedéles kosarából jó harapnivalót rakott ki a festetlen asztalra, ledobta fejrevaló kendőjét s kezébe nyomta Csapónak a kosarat.

— Fogjad, szedjük tele jó édes szőlővel. Azután a barázdák közé lépett s hajadonfővel, mint lánykorában, süttette arcát a nappal, mely átmelegítette, bizsergette bőrét a ruhán keresztül is. Szép fűrtöket keresett, ide-oda hajladozott.

A kifogott lovak szőrén is végigtáncolt a napsugár. Olyankor kihúzták orrukat a zabos tarisznyából s boldogan fitynyeritettek. Vagy talán inkább vágyakozva. Szerettek volna belevágtatni az őszbe, mely rótszínű leveleket szórt szerte s bikanyál fehér foszlányait lengette ide-oda. Szerettek volna belevágtatni a kékes messzeségbe... megszabadulni az igavonás rabszolgaságától.

Az özvegy ritkaszip rőzsaszínű fűrtöt nyugtolt Csapónak.

— Ezt legfelülre tedd!

— A drágalátos kis fiának szánta? Csak azért is én, eszem meg! — ingerkedett vele a legény s hangjából kiértzett a Tamás iránti rosszindulat.

— Hozzá ne nyulj, te nagybéli. Hiszen neked mindegy, édes-e vagy savanyu, széna-e, vagy szalma, csak sok legyen! — kiáltott rá nyersen, de azután kaesintva, nyájasan tette hozzá: Jobban esik majd neked a szőlő hideg disznópecsénye után.

— Egyszer se mondom, hogy nem.

Megtelt a kosár tetéze, bementek a kunyhóba. Attól kezdve a gyülekező felleget csak a lovak kísérték figyelemmel.

Csapó nem sértődött meg az asszony egyetlen szaván se, négyeszmközt. Hiszen az övé volt. Ugy hozzálatott az elébe tett hideg disznópecsényéhez, meg kapos-turós lepényhez, mintha még aznap nem evett volna. Szerette a hasát, ez a haspók. Szerette az italt,

meg az asszonyokat is. És erős volt ez a legény, rettenetes erős, bár a lomha járását nézve, puhának látszott. Ha megfogta egy bika szarvát, az se birta lerázni magáról. Az ilyen erőnek mindig nagy hatása van az asszonyokra.

Kürtösné is az erejét tartotta sokra. Ő ugyanis különös véletlen folytán ismerkedett meg Csapóval.

Baromfiakat szállított be a városba, hetivásárkor. Már bent a piactéren annyira megriadtak a lovak egy motorbicikli puffogásától, hogy a suhanc kocsis nem bírt velük. A ketrecek már majdnem lepotyogtak, az özvegy sikoltott, járókelők menekültek, de a megvadult lovak ragadták a kocsi s egy rendőr is hiába kapkodott a gyeplő után, már neki vitték volna a szekeret egyenesen a tojásos kofáknak. Akkor toppant elbükü Csapó. Elkapta a gyeplőt s egy rántására reszketve megállottak a lovak. Az elismerés moraja zuggott végig a piacon.

Kürtösné hálákodott s arra kérte, hogy ha ráér, üljön fel s vegye át a suhancról a gyeplőt.

— Ha átadtam a kereskedőnek a beromfit, fizetek egy jó ebédet!

(Véletlenül eltalálta Csapó gyenge oldalát, aki nagyon is ráért, mert hely nélkül lézengett. Néhány nap előtt még egy tüzelőanyag kereskedőnél zsákolta a szemet, de gazdájának bizonyos eset kapcsán kételyei támadtak hűségét illetőleg s nyomban kiadta utját. Ettől eltekintve, ebédre való meghívás akkor se talált volna süket fülekre nála, ha történetesen ebédje után intézik hozzá.)

Csapó ugy illendőségéből "szabadkozott, végeredményben azonban felült a kocsi s el-kormányozta a lovakat a Felmájer cég telepeig, ahol Kürtösné átadta a pihegő libákat a kétségbeesetten kotkodácsoló tyukokkal együtt. A még mindig elcsontyolodott suhancnak lelkére kötötte Kürtösné, hogy álljon be a szekérrel a templom mögött várakozó szekértáborba s ügyeljen a lovakra. Ő maga pedig rendezkedett fejrevaló kendőjét, lesimitotta szoknyáit s indult Csapóval egy mellékutcaiba.

A Bableves vendéglőben csak piros abroszokkal terítenek, de a legtöbb törzsvendégnek az is fölösleges fényűzés, mert otthon semilyen abroszhoz sincsenek szokva.

Kürtösné megrendelte az ebédet, pacallevest, amit nagyon szeretett.

— Azt itt nagyon jól készítik.

Hanem mikor hallgatagon felkanalazták s Csapó innepélyes arccal várta, mi következik utána, megjegyezte:

(Folytatjuk)

II.

Házat, földet, nagyobb befektetést igénylő jószágot lassu körültekintéssel vesz a magyar. Otthon is. Amerikában is. Ilyesmihez egy ember esze nem elegendő. Jobb, ha megnézi azt a konti is, meg a sógor is. Az se árt, ha meghallgatják András bácsit, meg Mihály bácsit. Azok öreg emberek, sokat láttak, sokat tapasztaltak, ha szólnak, bizonyosan okosat szólnak. Lám, Balogh Andrásékát egyszer az ártatlan kis Jancsika mentette meg a veszedelemtől. Akkor is házat akartak venni, már-már meg is alkudtak rá, mikor a hét éves Jancsika felkiáltott:

— Hol van a gázcső, édesanyám, amivel dőlben harangozok?

A kis Jancsika ugyanis ha dőlben megéhezett, játék kalapácsával a gázcsövet ütögetté a régi lakásban. Arról tudta az anyja, hogy asztalra hamar a jó levessel, mert Jancsika enni akar. Hát az alkuban levő ház konyhájában ott állt ugyan a gáz-kályha, amit nagy ravaszul oda-csempésztek az ugynokok, de a gázcső nem volt bevezetve. Kutiba esett a vásár nyomban, hála a Jancsikának.

De mikor Ságbi Kovács János házában vételéről van szó, akkor már bizhatik az ember. Ságbi Kovács János falubeli ember, akit nem mindig meg volt a becsülete. Igaz szavu, tisztakezü, furfangtől, hamisságtól ártatlan lelki. Ságbi Kovács János becsületesen odanézi Balogh uram szemébe és ugy kérdezi:

— Hát kell-e a ház Balogh testvér?

Esti hét óra van ekkor. A vacsorával már elkészültek Baloghék, félig-meddig várták is, hogy Ságbi Kovács értik jöj-jön és így kész a vonatott felelet:

— Hát nem mondom, kellene. Ságbi Kovács Jánosnak sürgősebb lehet a dolog, mert szaporábban mondja:

— Akkor bizony mehetnénk is. Balogh András óvatosan huzalkodik:

— Minek lenne az a nagy sietség? Ha nem tovább, legalább addig várjunk, amíg a Miki ur megjön. A többiek odatalálnak maguktól is.

Ságbi Kovács János megütöközik a szón:

— A többiek? Nem megyünk mi virrasztóba, testvér, hogy sokan legyenek. Kiket minek hívott kend a dologhoz?

Balogh András nagy türelemmel magyarázta:

— Miki urat azért hívtam, mert tapasztalata is vagyon, meg dolgokat megrágo ember, aki nem csépel üres szalmát. Jani öcsémet hívtam, mivel hogy ért is a dologhoz, meg újságja is vagyon, amiben a vásár megírodik. Azért ugys fizetni kell, mert az újságot nem nyomják ingyen, hát gondoltam, hogy azért a pénzért hadd legyen ott Kelemen Jani is. Aztán más urat nem hívtam, csak a Leopold urat...

— A Leopoldot-e? Aggodalmaskodott Ságbi Kovács.

— Azt a, mivel hogy annál jobban senki se érti az írásokat.

Pusztuló Magyarok Nagy Amerikában

IRTA: GONDOS SÁNDOR.

Az írások emlegetésének hallatára Ságbi Kovács János gyanakodva üti fel fejét. Mint minden amerikai magyar, Ságbi Kovács uram is fél az írásoktól. Azok angol nyelven beszélnek, amihez jóraváló amerikai magyar nem sokat ért.

— Micsoda írásokat emleget kelmed, Balogh testvér?

A jószándéku vevő nem marad adós a felelettel.

— Ugy mondtá a Leopold ur, hogy kettő kell azokból.

— Kettő?

— Eggyel se kevesebb, Kovács testvér. Az egyik, amelyik előbbvaló... no, álljunk csak meg... hogy is mondtá a Leopold ur? Itt van a nyelvem hegyén... hogy a kutya rágná meg, hát igen... az egyik a szörös (search)... a görösről jutott eszembe, ami tegnap este állott a lábamba.

Ságbi Kovács János tanakodva kérdi:

— Szörös? Mi a fiftyfity le- gyen az?

— Ejnye no, Kovács testvér, — méltatlankodik Balogh András, — hát azt se tudja kend? Nem más az, mint a telekkönyvi kivonat, hogy a házon se adós-ság, se rejtett teher.

—Hát az nincs is. — Bólint helyeslőleg Ságbi Kovács János.

— Tiszta az a telekkönyv, mint a frissen esett hó. Azután meg is van az a szörös abból az idő-

ből, mikor mi vettük a házat. Csak éppen az angol nevét feledtem el. De ha telekkönyv, akkor más. Az van nekünk. Kell még kendnek egyéb is, Balogh testvér?

— Hogy kell-e? Hát a másik írás is kell.

Ságbi Kovács ujra gyanakodni kezd.

— Megint írás? Hát az meg mifajta legyen? Hol szedte kel-med ezt a sok bölcseséget?

— Hol én? A Leopold urtól. Nem szoptam a magam kis újjá-ból. A Leopold ur tudja, hogy mit beszél. Annak a másik írás-nak a neve... álljon már meg kend, amíg ráütök... hogy is hívják a cudart... Hej, te asz-szony, add csak ide a tegnapi angol újságot!

— Minek az az angol újság?

— A fránya szó miatt. Éppen az van odanyomva nagy betűkkel az angol újság első oldalá-ra... Ehol la, nézze kelmed... Ez az utolsó szó az.

Ságbi Kovács János kezébe veszi az angol újságot és nagy lassan kibetűzi a címet:

— BANKER THOMAS DEAD.

Ki is ejti helyesen az angol szót, hogy "ded". Balogh András azonban nyomban tiltakozik Kovács uram kiejtése ellen.

— Nem ugy mondják azt az ángliusok, testvér. Ugy mondják, hogy "did".

Ságbi Kovács János szinte haragosan tiltakozik:

— Már engem angol szóra ne tanitszon kelmed. Ki van itt rég-gebben kettőnk közül Amerikában? Én már akkor is lefetyeltem angolul, mikor Balogh test-vér még csak prűszkölt tőle. Is-merem én azt a szót. Azt jelen-ti, hogy "halott". Így azután meg is van a kellő értelme annak, hogy Leopold ur "ded" levelet akar a kelmed részére.

Balogh András lassabb észjá-rásu ember, tehát aggodalmas-kodva mondja:

Házat veszek én kendtől, test-vér, nem koporsót vagy sirhe-lyet. Mi a fészkes csodát csinál-nék én a kend halotti levelével?

Ságbi Kovács János fensőbb-séges lenézéssel magyarázza:

— Csak hagyja azt kelmed, amihez nem ért. Az kell kend-nem tölem, nem más, hogy én "ded" levelet adjak kendnek, hogy mikor én azt a házat Ba-logh Andrásnak eladtam, akkor az a ház rámnézve meghalt, nincs többé. Érti már kend, hogy mit jelent az a "ded" levél?

Mivel azonban időközben Miki ur, Jani öcsém, meg Leopold ur megérkeztek és bölcs tapintattal dehogyis szólnak a vitába, rá-kerül a sor lassanként arra, hogy az egész társaság átvonuljon Ság-bi Kovács János eladó ingat-lanára.

Hát ami azt illeti, Ságbi Ko-

vács uram háza csakugyan jóra-való ház. Tisztességesen építet-ték, anyagot, munkát nem saj-náltak tőle, jó karban tartották, gondját viselték, megbecsülték. Rosszakarat se találhatna benne kivetni valót. A gáz-főzőkályha sincs ott porhintőnek. A kis Jan-csika már próbálgatja is, hogy milyen a hangja. Szépen, erősen meghallja a pincében is, déltáj-ban, mikor a Jancsika éhes. De még az ár ellen sincs kifogás. Ha a takaréki háromzetet ad rá első kölcsőnnék, akkor megéri az ötöt bizonyosan. Miki ur is ugy lát-já, pedig az alkudozni szerető ember. Jani öcsénk is ráhagyja. Nincs más hátra, csakhogy Ba-logh András a zsebébe nyuljon és már nyulna is, mikor Leopold ur megszólal:

— Lassan a testtel, földik. Előbb menjenek be maguk a takarékbá, az ügyvédhez, aki min-dent rendben megcsináljon, a köl-csön ügyét elintézze. Hátha ott megmondolták azóta a dolgot? Ha nincs kölcsön, akkor nincs vásár se.

Ságbi Kovács János gyanakodva üti fel a fejét:

— Az ügyvédet ki fizeti?

Leopold ur megmondja azt is:

— A szörösöt az eladó fizeti, az adásvételt a vevő.

Ságbi Kovács János megbi-csakilik:

— Garast se én! Ennek a háznak ötezer tallér az ára. An-nak krajcár hijja se lehet, mert másként nem adom. Fizessen az aki vesz.

Balogh Andrásban is fellob-

banna már a dac, de a tapasztalt Leopold közbevág, hogy a vitát elsimítsa:

— Hát ezt csak én mondom. Lehet, hogy a takaréki ügyvédje másat mond. Az jobban tudja. Kelmetek csak menjenek oda hol-nap reggel. Ne borítsák fel jó uton a szekeret, mikor a sáros kátyun már tuljutottak.

Nagyobb biztonság okáért hoz-záteszi:

— Kend Ságbi Kovács, ezt a házat eladja ötezer dollárért. Kend meg, Balogh András, meg-veszi ötezerért. Ez a vásár. Kész az alku?

Kész-e vagy sem? Csak a jó-ságos Isten tudja, mert az alkudozó felek szíjjelvalnak. Eb-adta nem sok, annyi nyoma sincs a köszöntésnek.

TIZENNEGY ESZTENDŐS MENYECSKE

Érdekes pár esküdött egymás-nak a mult héten örök hűséget Kecskeeményen, belügyminis-teri engedéllyel. A menyasszony Nyul Tóth Mária, csak pár hónapja, hogy tizennégy éves, vőlegénye Nagy Ferenc, huszonhatéves. Sürgös volt a lakzi.

GYILKOS VŐLEGÉNY

Nemrégiben letartóztatták Deli Lajos Mónusztanyai (Szeged mellett) kovácslegényt, aki ve-szekedés közben két késszurással megölte menyasszonyát, mert az féltékenységgel üldözte.

DELJE MEG

még ma a BANYÁSZNAPTÁRT. Küldje be most a szállítási költséget. -: Csakis annyi naptárt nyomunk, amennyire rendelést kapunk, tehát rendelje meg még ma

25 cent

KALAUZ

11 és vidéki tagok havijai és egyéb befizetéseit hozzá küldendő: 312, Gary, W. Va.

11k Osztály, Red Jacket, W. Va. Ideiglenesen a hatodik osztály vezetői a központi titkár véli, azért tagok minden levelet az ő címére adjanak. Címe: Lázár László, Box 5, Gary, W. Va.

VERHOVAY SEGÉLY EGYLET
248-1K FIÓKJA
MONAVILLE, W. VA.

Gyűléseit tartja minden hó első vasárnapján Loganban, Gyöngyösi János Colonial Hotel termében. Elnök Király József. Alelnök Kocsis András. Titkár-pénztárnok Vizi Nos, Box 95, Monaville, W. Va. Gyűléseiről Kish András. Számvevő bizottság: Kun Lajos, Német István, Fazekas József. Betegsegbiztosító minden tag, akit arra a titkár-pénztárnok kinevez. Betegsegbiztosító egész körzetben Tábori Oszkár. Szólványokat az elnök esetenként nézi ki.

VERHOVAY SEGÉLY EGYLET
57-1K OSZTÁLYA
CLARKSBURG, W. VA.
Alakult 1907 Augusztus 25-én

Gyűléseit tartja minden hó első vasárnapján a Williams Hallban a Second Streeten délután 2 óráig addig.

Elnök Kiss Antal, Box 36, Dawmont, W. Va. Alelnök Mészáros József. Titkár Grega János, P. K. Mine, Clarksburg, W. Va. Pénztárnok Nemes János, R. 2. Box 14, Clarksburg, W. Va. Ellenőrző bizottság: Székely György, Pavlik Mihály, Oláh János. Betegsegbiztosító az elnök és pénztárnok nevezi ki. A zárlatokat az elnök nevezi ki.

VERHOVAY SEGÉLY EGYLET
293-1K OSZTÁLYA
THORPE, W. VA.

Elnök Tótor László. Titkár és pénztárnok Ifj. Kujbus Mihály, Box 124, Thorpe, W. Va. Betegsegbiztosító Juhász János. Háromtagú bizottság: Imre István, Kiss András és Szidiócski József. Gyűléseit tartja minden hónap első asárnapján a 11-es református egyház termében.

LOGANVIDÉKI
MAGYAR TÁRSASKÖR
LOGAN, W. VA.

Elnök Molnár Károly. Alelnök Dárdai Lajos. Titkár Antal János. Levelező titkár Bak Zsigmond. Pénztárnok Nagy Sándorné. Bizottsági tagok: Antal Jánosné, Király Anna és Szász Mihály.

VERHOVAY SEGÉLY EGYLET
32-1K FIÓKJA
Székhelye: Gary, W. Va.

Elnök Kovács Gyula. Alelnök Kiss Imre. Titkár és ifjúsági ügykezelő Magyar József. Pót-titkár Róth György. Betegsegbiztosító: 6-on Dolgos Mihály, 3-an Dudás Pál, 10 és 11-en Lőcs László. Zászlóvivők: Magyarhoz Hegedűs József, Amerikaihoz Csulák András, Gyászhoz Dudás Pál. Kerületi delegátus Popovics Péter. Pót-delegátus Magyar József.

Gyűléseit tartja minden hónap első vasárnapján délután 2 órakor a Gary gyülekezetben.

10 FONT ÉRETT LEVELES
dohány bagózásra vagy pipázásra és egy pipa \$1.85; 10 font gyenge dohány, cigarettának \$1.85. A dohány árát, postaköltséggel, fizesse, mikor megkapja.
HICKORY RIDGE FARMS
Fulton, Ky. Dept. M-4.

MÁTUS EGYHÁZ

WN. W. VA.
16. Harding Street

SOS ISTVÁN
Telefon 1238-R

n vasárnap délelőtt 11 órakor. Apai iskola.

első és harmadik vasárnapján szlakon.

inden hó második és negyedik kor.

LETE gyűlése minden hó első kor a lelkes lakoson.

ÜZENETEK

Lénárt Imre, Coalwood. Köszönet, hasonlóképpen. — Elküldjük.

Gyurik István, Greengboro. Mindkettőt elküldjük. — Csak annak a nevére nyugtázzunk minden pénzküldeményt, aki a levelet írja és a pénzt küldi, de a címszalagon természetesen mindenkiné a javára írjuk az előfizetést és naptárra küldött összeget. — Szíves üdvözlét.

Kali Antal, Bohtown. Köszönet és szíves üdvözlét. Talán jobb esztendő hoz a Kis Jézus. Mrs. Margaret Várad, Poca-hontas. Köszönet a pénzért és a levélért. — Bizni kell, lesz még jobb világ is.

Jakab György, Iselin. Köszönet, testvér.

Gergely András, Sharpsville. Hálás köszönet és szíves üdvözlét. — Talán az újév jobb lesz.

Bakos Gyula, La Belle. Köszönet. Utasítása szerint könyveltük.

Lázár János, Clinton. Köszönet és szíves üdvözlét.

Balla János, Hetzel, Ártutuk. — Nem tudunk semmi tisztességes okot, hogy mért mondana le egy megsérült ember a compensation-ról. — Szíves üdvözlét.

Riskó József, Colliers. Rendbe hoztuk. Most kissé el vagyunk maradv a munkával. — Szíves üdvözlét.

Csitos János, Piney Fork. Hálás köszönet, testvér.

Bodis Géza. Köszönet és szíves üdvözlét. Utasítása szerint elintézzük. — Reméljük, hogy Yatesborban mindenkinek vig karácsonya és boldog új esztendője lesz.

Miss Piros, Joffery. Köszönet. Megindult és elküldjük.

Podraczky János, Scalp Level. Hogyne küldenénk. — Szíves üdvözlét, testvér.

Coloman Orosz, Kulpmont. Thanks, son. — We have carried out your instructions. — Regards and a very happy new year.

Bokkon József, Whitmans. Nem fogják elvenni. — A stock árát leszámítják az utolsó fizetésnél. Legalább ez a szokás és azt hisszük, itt is így lesz.

Tamás János, Omar. A kompánia orvos el tudja intézni. Ha nem bízik benne, tessék bemenni a HUNTINGTONI kórházba. Vagy tessék Loganban Dr. Walter Brewer-t felkeresni és hivatkozni e sorok írójára. — Szíves üdvözlét.

Farkas József, Prenter. Thanks son. Have credited Mr. Mate as per instructions. — Regards.

Forray István, Reedsville. Köszönet, testvér. — Mindkettőt elküldjük.

Pálffy György, Hillsboro. Köszönet, testvér. — Rendbe hoztuk. — Szíves üdvözlét.

Benus Mihály, Booth. Köszönet, testvér. — B. U. E. K.

Hoffman János, Caretta. Köszönet és szíves üdvözlét.

Kovács Gábor, Baxter. Köszönet. — Kijavítottuk.

Gyöngyösi István, Nellis. Megkaptuk, köszönet. — Azt hisszük, hogy két-három hónap múlva alkalmat adnak homestead-farmokat szerezni és abban az esetben felterjesztjük és írni fogunk. — Szíves üdvözlét.

Shovan Lajos, Carbondale. Köszönet, kiigazítjuk. B. U. E. K. Hajdu János, Pricedale. Köszönet, testvér, a pénzért, de a levélért is. A jó szó jól esik minden embernek. — Szíves üdvözlét.

Takács János, Superior. Köszönet, testvér. — Aki hitelbe akarja, el kell neki küldetni. Majd megfizetnek, ha keresnek. — Szíves üdvözlét.

Kenessey Arnold, Isaban. Köszönet, testvér. — Majd lesz jobb világ is. — Persze, hogy el-

"LEVELEK HULLÁSÁN . . ."

A Du Pont muniációs magnások valósággal sokkolták az országot a múlt héten, mikor maguk ajánlották a szenátusi bizottságnak, hogy a kormány csapjon a kezükre.

Levelet irt az egyik Du Pont a Nye féle bizottságnak, amelyben azt ajánlják, hogy a muniációs ipart helyezték szigorú szövetségi ellenőrzés alá, amelyben szabják meg a megengedhető "szerény profitot" az iparnak.

Mint hogy a Du Pontok hála Isten ebben az évben a rendes osztálaton kívül már két EXTRA osztálatot fizettek, nagyon érdekes lenne megtudni, hogy mi lehet az a szerény profit, amiről a hadi-milliomosok, ezek a tömeggyilkosok álmodoznak.

A másik "szerény" indítványuk, hogy a muniáció külföldre való szállítását szintén a legszigorúbban ellenőrizze a kongresszus egy bizottsága.

Nem kell ezeket az "ellenőrzéseket" komolyan venni az olvasóknak.

A Du Pontok nagyon jól tudják, hogy a kormány rendesen ők, a kiváltságosak, a tőkés az urai és az "ellenőrzést" azok végzik, akik felett ők uralkodnak.

Hiszen kormány-ellenőrzés volt idáig is sok vállalatban, hiszen a közszolgálati vállalatokat mindig ellenőrizték, de az ellenőrzés komoly dolgot soha nem jelentett és azért veszi a nép ma a közszolgálati vállalatokat a saját kezébe.

A harmadik indítvány a legérdekesebb és talán a legszembetűnőbb valamennyi közt.

Farizeus pófával azt indítványozták a nemzetközi tömeggyilkosok, hogy háboru idején profit nélkül legyen kénytelen a muniációs ipar hadiszereket szállítani a kormánynak.

Mint ha hallottunk volna már ilyen dajkameséket az utolsó háboruban.

Mint ha olvastunk volna és hallottunk volna remek szónoklatokat azokról a nagy hazafiakról, akik akkor a hazát évi egy dollárért szolgálták. A Charlie Schwabok, meg a többi crookok, akik nemzetiszínű glóriát csaptak a kalapjukhoz, mikor az egy dolláros dzsábokba beültek.

És mint ha a háboru után hallottunk volna felőle, hogy az egy dolláros honfiak a saját vállalatuknak milyen egyszerű, milyen zsirólt csepegtető kontraktokat juttattak, amelyek aztán az egy dollár mellé sok-sok millió dollárt juttattak a nagy hazafiak zsebeibe.

A nagytoke megmutatta a világháboruban az igazi arcát, az igazi falánkságát; akkor részegre hita magát a véres profitról, akkor habzsolva váltotta aranyra az embervért, de azért a dolláros maszlagozt csak beadták.

Éppen így nézne ki a muniációs gazemberek "profit nélküli" működése, mikor háboruban állna a hazájuk, amit idáig mindig készségesen eladtak, ha arra vévöket találtak.

Ezek a maszlagok nem szédítenek meg senki józan eszét, legfeljebb azt kérdezi minden értelmes ember önmagától, hogy ha már a Du Pontok egyszerre hazafiak lettek és le akarnak a küldjük. — Szíves üdvözlét.

Mindenkinek, Mindenhon. Sokan kívánnak nekünk boldog karácsonyi ünnepeket és boldog új évet és hálás szívvel olvassuk ezeket a jókívánságokat. Ha annynyi előfizetési díjat kapnánk ezekben a hetekben, hogy a számlák nagy részét ki tudnánk fizetni, akkor lenne vidám ünnepünk és nyugodt új évünk. Az új előfizető pedig egyenesen karácsonyi ajándéknak tekintjük. — Békesség a földön a jóakaratu embereknek.

haza javára a profitról mondani, ha már a kormányt ellenőrnék invitálják, "mért ilyen későn, levelek hullásán...?"

Mért nem tették ezt előbb meg?

Mi készítette őket, hogy most egyszerre ilyen ajánlattal lépjenek meg az országot?

Beismerése az azoknak a becsatlenségeknak, amelyekben bűnös volt a muniációs ipar a világ kezdetétől fogva, amelyek a mészárszékre küldték mindenkor az emberek millióit, mert az profitot jelentett egy kis csoport gazdag embernek.

A Nye vizsgálat kihallgatásai alatt bebizonyult, hogy a muniációs ipar véreskezű multimilliomosai az Isten, az ember és a civilizáció minden törvényét állandóan megszegtek.

De a kihallgatások egyelőre megszüntek, mert féltek tőle, hogy a világ nemzeti fellázadnak, ha az elrejtett nemzetközi bűnök megismerik a maguk förtelmes valójában.

A kihallgatások a legtöbb embert meggyőzték, hogy a hadi-milliomosok egytől-egyik emberhúst és hazát árultak és árulnak, mikor arra lehetőség nyílik profit mellett.

De akik akkor még nem hitték el, még nem voltak biztosak benne, hogy a tömeggyilkosságok nemzetközi gonosztevői bűnök azokban a bűnökben, amiket rájuk olvastak, azok a Du Pontok leveleiből és ajánlataiból már megvannak a bűnösegről győződve.

Meggyőzte őket az a hirtelen engedelkenység, amely ezt az ajánlatot benyújtotta velük a szenátusi bizottsághoz.

Csak hogy késő!

Minden gondolkozó és minden értelmes ember azt gondolja magában, hogy mért nem előbb, csak egy évvel, csak egy félévvel a vizsgálat előtt jöttek ezzel az indítvánnyal, amikor még a jóhiszeműségükben nem kellett volna mindenkinek kételkedni.

Mért ilyen későn, levelek hullásán, madár távozásán? Mért?

LOGAN, W. VA. ÉS VIDÉKE
MAGYAR REF. EGYHÁZ
HIREI

Lelkész: Szijártó István
P. O. Box 686, Logan, W. Va.

December másodikán istentiszteletet tartottunk a Monaville-i és a Holden-i Union Church-ben.

AZT MONDJÁK, BOLOND VOLT

Egy gyilkost szabadlábra engedtek Detroitban a múlt héten.

Nem mentették fel, de két tárgyaláson az esküdtsek nem tudott megegyezni és mert a két tárgyalás már tízezrekbe került idáig is a városnak, szabadon engedték a vádlottat.

A gentleman a felesége szeretőjét agyon és minthogy tetten érték, a bűnösségét nem is tagadta.

De a védelem két "szakértőt" fogott magának, akik napokon át magyarázták, hogy a gyilkosság pillanatában tényleg beszámíthatatlan állapotban volt a gyilkos.

Az ügyészség természetesen ezt a védekezést nem hagyta szó nélkül és szintén két előkelő orvos-szakértővel magyaráztatta, hogy a gyilkos nagyon is értelmes volt, mikor a neje szeretőjét megölte.

És az esküdtseknek napokon át hallgatni kellett, hogy négy orvos marakodik egymással és négyféleképpen igyekezik magyarázni, hogy örlött volt-e, vagy sem, aki a vádlottak padján ült előttük.

Az a szégyen és a gyalázat a dologban, hogy az orvosszakértő urak nem a tudományuk szerint, hanem aszerint magyaráznak, hogy a nagyszerű napidíjat kitől kapják.

Ha a védelem véletlenül azokat a szakértőket fogadta volna, akik az ügyészt szolgálták, akkor azok éppen olyan hűségesen bizonyították volna, hogy nem volt örlött a védcük. És az ügyész orvos-szakértői a védelem jól fizetett szolgálatában, az örlítés mellett esküdtek volna.

Ugy látszik, sőt köztudomásu, hogy az orvosok nem fognak egyhamar lemondani arról a szegyenletes racketről, hogy mindig akadnak neves és előkelő emberek, akik hajlandók lesznek a napidíjak szerint esküdni.

Az a helyzet tehát, hogy akik gyilkolnak és nincs pénzük, azok bemennek a börtönbe. De akiknek van pénzük, azok híres és neves orvos-szakértőket fogadnak és bebizonyítják magukról, hogy a bűntett pillanatában, de csakis abban a pillanatban, meg voltak örlölve.

És tíz ilyen eset közül kilencben felmentik a vádlottat.

Nem ez az egyetlen eset és módszer arra, hogy gazdag emberek a bűntett következménye alól kibujnak, de soha nem te-

szik annyira nevétségessé és szalnalmassá az igazságszolgáltatásnak nevezett törvénykezést, mint ezekkel az örlítési komédiákkal.

A polgárság csak egyetlen módon tudna védekezni ez ellen a piszkos racket ellen és itt lenne a legfőbb ideje, hogy ezt megtegyék.

A közvélemény tömegnyomása alatt törvényt kellene hozatni, amely a "pillanatnyi" elmezavart törölje ki a törvénykezés sorából.

Az örlíteteket természetesen senki nem akarja felelősségre vonni, mert tudjuk mindnyájan, hogy nincsenek cselekedeteik tudatában.

Am aki örlött, azt csukják az egész életükre a tébolydába, különösen akkor, ha már egyszer örlítésükben gyilkoltak.

Természetesen sok esetben a kivégzés elől még mindig ehhez a védekezéshez fordulnak, de például Michigan államban soha többé ilyen módon nem védekezne egy gyilkos sem. Mert Michiganben nincs kivégzés és az életfogytiglani fegyház még talán kellemesebb az életfogytiglani tébolydánál.

Teljesen akkor sem szolgáltatnának hát igazságot, ha az örlítéssel védekező gyilkosokat becsuknák a tébolydába, de akkor legalább nem lenne szegényteljes nevétség tárgya az egész bíróságunk.

És akkor nem lenne kénytelen száz- meg százezer szegény ember érezni, hogy a gazdagoknak szabad gyilkolni, mert a megtorló törvényeket csak a szegény emberek ellen csinálták.

Jelenleg azonban ezt a szegény emberek JOGGAL érzik. Mert jelenleg, sajnos, EZ A HELYZET.

Hirdessen Lapunkban

FIGYELEM

\$1.00 EGY NADRÁG

Minden mérték után rendelt öltönnel egy külön nadrágot

Az International Tailors

MORGANTOWN, W. VA.

csak

EGY DOLLÁRT

számít

Árak \$21.50 és feljebb

KLEIN L. JENŐ

LOGANVIDÉKI

Magyar Háziasszonyok

HA ZÖLDSÉGRE, GYÜMÖLCSRE, TOJÁSRA ÉS BAROM FIRA VAN SZÜKSÉGÜK, TÁMOGASSÁK A MONAVILLEI MAGYAR KERESKEDŐKET és RENDELJENEK MINDENT

Tárkányiéknál

Ha valamire szüksége lenne, mielőtt otthonában körutunkon felkeresnének, szíveskedjék egy postakártyát írni címünkre és a megrendelt árut AZONNAL HAZÁNK SZÁLLÍTATUK

Tárkányi Testvérek

BOX 64

MONAVILLE, W. VA.

MOST AZ OHIOI FIATALOK FUJNAK RIADÓT

És az öreg testvéreket hívják találkozóra Crescentbe. Az ohioi magyar bányászok második és harmadik nemzedéke be akarja mutatni, hogy nem felejtette el a származását. Magyar színelőadást rendeznek

Öreg testvérek, ohioi öreg bányászok, megint hívják bennünket.

Csak hogy most nem az öreg majnerok, hanem azoknak a gyerekei, meg az unokái fujnak riadóra; azok az itt született fiatalok, akik a származásukat nem vetették meg, akik megmaradtak magyaroknak.

És akik december 30-án hitet tesznek, nyilvánosan és ünnepélyesen, erre a magyarságra.

December 30-án, vasárnap délután pont három órákor magyar szóra nyílnak az ajkuk a Crescent-i Magyar Házban és az itt nevelkedett szép ifjúság olyan magyar színelőadást rendez, ami dicséretére válna az Óhazában iskolázott embereknek is.

A Huszárszerelm című két felvonásos nagyszerű vígjátékot tanulták be ezek az amerikaiba jött magyar csemeték és olyan előadást fognak produkálni, hogy aki megnézi, sirni is, nevetni is fog örömeiben.

A fiatalokat nem kell hívni, azok amúgy is egy szálig ott lesznek; de öreg testvérek, ezek a derék magyar ifjak nektek, nekünk akarják megmutatni, hogy mit tudnak a magyar szóból, megérdemlik hát, hogy a környék magyarjai egy szálig elmenjenek Crescentre.

Megérdemlik ezek a gyerekek, akiknek jobbára már a szülei is itt nevelkedtek, ha csak nem itt születtek, hogy bátorítsuk őket, hogy szeressük őket, hogy mutassuk is meg a szeretetünket irántuk, amiért megmaradtak a magyar szónál meg a magyar származásnál.

Ne felejtse el Kelet Ohio magyarjai, hogy mindenkit odavárnak december 30-án Crescentre.

Ugy-e nem hervaszthatjuk le ezeknek a fiatal magyar szíveknek a lelkesedését, testvérek, úgy, hogy ott leszünk mindannyian, hogy tapsoljunk ennek a nagyszerű hitvallásnak.

EMLÉKEZÉS VAN METERRŐL

A huszonhét éve oly borzalmasan elpusztult Van Meteri bányász-vértanúk emlékünnepe iránt óriási és őszinte érdeklődés mutatkozik egész Délnyugat Pennsylvániában. A kegyeletes érzés megmozgatta a társadalom minden rétegét, valláskülönbesség nélkül és olyan gyülekezetre van kilitás december 19-én, szerdán, a Connellsville-i Szent Imre templomban, aminőt ez a nagymultu egyház már régén nem látott.

De az emlékünnepet rendező bizottság sem maradt tétlen, hanem olyan programot állított össze, amely méltó lesz a vértanúk emlékeztetéséhez.

A templom plébánosán kívül meg a Pittsburgh-i egyházmegye négy kiváló papja fogja az egyházi funkciókat végezni a helybeli papság asszisztálása mellett, azonfelül a templomi szertartások után lezajló diszgyűlés módját fog nyújtani minden magyar egyházzal, egyet és a saját képviselőinek, hogy elmondhassák emlékbeszédeiket és ebből kifolyólag ez a nap a vallás vigasztalásán kívül a mindennapi élethez alkalmazott eszméi tartalmát is nyír; — iskolája lesz ez a környék munkástársadalmának, ahonnan lángragyult szívvel, barcos akaratallal és edzett lélekkel fog minden résztvevő távozni, hogy "szegény ember párti" programmal küzdjön és győzzön a maga helyén a kenyérgonddal teljes hétköznapiak során.

Legyen szabad itt leközlőnünk azon hősi halottak névsorát, akik a Connellsville-i tömegsírban pihennek, hátha van még valaki Magyar Amerikában a hozzátartozók közül, akik majd december 19-én egyesítik imáikat az Egyház imáival, hogy "Adj Uram örök nyugalommal nekik és az örök világosság fényeskedjék nekik."

Simkó József, nős, 34 éves, F. telekes; — Lakatos Ferenc, nőtlen, 15 éves, Dobóruszka; — Bencze László, nőtlen, 29 éves, Kápolna; — Breznay János, nőtlen, 20 éves, E. horváti; — Uhlen Gergely, nőtlen, 30 éves, Endrődi; — Fábry Balázs, nőtlen, 20 éves, Várallya; — Horváth Bálint, nős, 28 éves, Szalonna; — Vékási Kristóf, nőtlen, 24 éves, Szirénfalva; — Mihály András, nőtlen, 20 éves, Halmaj; — Barakonyi Ferenc, nős, 33 éves, Debréte; — Barakonyi János, nőtlen, 15 éves, Debréte; — Berács Dániel, nős 53 éves Halmaj; — Bodnár István, nős, 32 éves, Halmaj; — Varga József, nőt-

len, 22 éves, Pétervásár; — Regina György, nős, 33 éves, Mártonyi; — Somodi József, nőtlen, 23 éves, Szt. András; — Szladits József, nős, 27 éves, Szt. András; — Szladits András, nőtlen, 22 éves, Szt. András; — Krajnyák Imre, nős, 41 éves, Zsarnó; — Torda György, nőtlen, 32 éves, Pázmánd; — Berzsi András, nős, 34 éves, Jánok; — Tohó János, nős, 30 éves, Szt. Jakab; — Kovács János, nős, 30 éves, Kápolna; — Balogh István, nős, 29 éves, Pázmánd; — Hiába János, nőtlen, 19 éves, Oroszi; — Varga Imre, nőtlen, 28 éves, Kamond; — Molnár István, nős, 35 éves, Szuhogy; — Lakatos Péter, nős, 41 éves, Doboruszka.

A véletlen úgy hozta magával, hogy az áldozatok között van egy Bereg megyei 19 éves ifjú, akinek Hiába János volt a neve.

Amikor ezt a nevet a hősi halottak sorában elolvastuk, szívünket marokra fogta a fájdalom. Hiába János! Oh magyarok ezrei, akik a remény édes kedvvel jöttek ide, Nagy Amerikába és itt dolgoztatok, harcoltatok és meghaltatok, — hiába! Oh magyarok ezrei, akiket a boldogság vágya csalogatott ide, a messze földre és itt megcsalatkoztatok és most már öregeket, letört, kifosztva Ti is azt mondjátok, — hiába! Oh kedves magyar testvérek, Hiába Jánosok, — jöjjetek el december 19-én a Connellsville-i Szent Imre templomba, a munkások bucsújáró helyére kisírni bánatot, keserűséget és a vallás kebelében kiengesztelődni, hogy mégse legyen minden... minden hiába!

PER SALINE MEGYE ELLEN

Henry Jack Baker és családjának tagjai harmincezer dollár kárterítésre perelték az Illinoisban levő Saline Countyt, mert egy bányász-zavargás alkalmával autómobiljaikba lőttek és a család minden tagja megsérült. Maga Baker, a sérülés következtében, az egyik karját elvesztette.

A megye ügyvédei alaki hibát találtak a keresetben és most a panaszosok új keresetet nyújtottak be a megye ellen, amelyben a sérüléseket szenvedték.

Baker és családja soha nem voltak bányászok.

BANYÁSZNYOMOR OHIOBAN

Azt is bátran írhatnánk, hogy bányásznyomor az egész országban, de amíg egy helyen legalább a száraz kenyeret úgy, ahogy meg tudják keresni, más helyeken nincs munka és végleg kétségbe vannak esve a bányászok.

Bellaire bányászai közül a legtöbben reliefen vannak, sokan azonban segélyt sem kapnak és a múlt héten küldöttség járt a Rail and River bányánál, (nagy kanadai tőke vállalata) hogy adjanak munkát több bányásznak.

Mint hogy a kétségbeeső nyomoron lényegesen segíteni nem tudnak, a UMW lokálja elhatározta, hogy Columbusba és esetleg Washingtonba fognak folyamodni segélyért.

VIRGINIA KEMÉNYSZENESÉI SZERVEZKEDTEK

Virginia fél-keményszén bányáiban hétszáz bányász szervezkedett. - A szervezetet elismerték, de a munkabérek nem emelték fel. - A labor boardhoz fordultak

Kevesen tudják, hogy Virginia keleti részében is van egy pár kis bánya, ahol "félkemény" szén bányásznak, amit nem lehet sem anthracite se puha szénnek nevezni.

Ezek a bányák Richmond közelében vannak, a háború alatt nyitották a legtöbbet és hosszú ideig azokban alig dolgoztak, jelenleg azonban hétszáz munkást alkalmaznak bennük.

A hétszáz bányász többször ment sztrájkba, de hiába fordultak a szén-code hatóságokhoz, mert sokáig nem tudták eldönteni, hogy a szénbányászat melyik nagy csoportjához tartoznak.

Végre úgy döntöttek hogy a Richmond környéki bányák nem tartoznak egyik osztályba sem és mint teljesen külön csoport szervezkedhetnek, ha akarnak.

A bányászok szervezkedtek és a szervezetet el is ismerték a múlt héten.

De a munkarend megváltoztatására és a béremelésre vonatkozó kérésüket a munkaadók elutasították és azt ajánlották, hogy bízzák a vitát a Labor Boardra.

Mint hogy sem a kemény, sem a puhaszenes Board nem illetékes hogy döntsön a vitában, a bányászok tényleg a National Labor Relations Boardhoz fordultak, azzal a kéréssel, hogy az eléjük terjesztett ügyben hozzanak ítéletet, amit mindkét fél kötelezőnek el fog magára nézve ismerni.

A MUNKANÉLKÜLIEK FLORIDÁBA MEHETNEK

A kormány táborai, amelyeket a vándorló (hobó) munkanélküliek gondozására állítottak fel az egész országban, el vannak rá készülve, hogy az országot vándorai közül sokan mennek Floridába a télre.

A táborok vezetői azt mondják, hogy mindenkinek adnak szállást és ellátást, aki hajlandó lesz dolgozni, de aki munkára nem lesz hajlandó, azt mint csavargót át fogják adni sheriffeknek és azokat a rabokkal együtt osztják be munkára.

Vizsont akiket a sheriffek elfognak, azokat nem a bíróság állítja, hanem először azoknak is felajánlják majd, hogy dolgozhatnak a szövetségi cseppekben.

Ilyen tervek alapján minden nincstelen embernek alkalma lesz az idén Floridában telni, ha heti husz-harminc órát hajlandó lesz az ellátásáért dolgozni.

A cseppekben az ellátáson kívül heti egy dollárt adnak költségre a munkásnak.

A UNION LAPJA A MINER ELLEN

Kezd már fájni a Lewis gangnek az "American Miner." - A United Mine Workers Journalban kirohantak az angol bányászlapunk ellen. Féltik a zsíros dzsábokat és rettegnek tőle, hogy felébrednek egyszer a bányászok

Amit idáig csak szóban tettek, azt most írásban is megteszi a Lewis gang.

Idáig csak a "szervezők" meg a többi csavargók izgatták a lapunk ellen a szervezet tagsgát, most már a lapjukban sem tudnak hallgatni. A múlt héten az "editorial" oldalon súlyos kirohanást intéztek az American Miner ellen, mert kezd már erős és kellemetlen szálka lenni a lap a szemükben.

Tudtuk, hogy előbb-utóbb nagyon kellemetlen lesz a Lewis bandának az újságunk, hiszen ha a bányászok szeme kinyílik, akkor vége lesz a kozákvilágnak a szervezetben és a tagság azt a saját tulajdonába veszi Lewistől.

Ha az American Miner elterjed, ha egyszer a bányászok a lap útján érintkezni tudnak egymással, akkor a bányászok lerázzák a nyakukról azt a sok elődsit, akiket Lewis cár nevez ki a nyakukra és maguk fogják választani a tisztviselőiket.

Jelenleg a U. M. W. alkotmánya sutba van dobva, a kerültek függetlensége el van rabolva, azok tisztviselőiül azt küldi ki a cár, aki az ő személyes ügyét szolgálja.

Örömmel látjuk, hogy fáj már nekik az újságunk.

Örömmel látjuk, hogy tovább a hallgatást nem bírják, hogy most már feleletre kényszerítik őket azok a bányászok, akiknek a szeme kezd kinyílni.

Ha semmi más célt nem értünk volna el az újsággal, ha holnap meg kellene szűnnie a lapunknak, akkor is meg vagyunk elégedve az eddigi munkánkkal, mert sok bányász rájött, hogy voltaképpen csak adófizetője, de egyébként jogfosztott tagja a saját szervezetének, amit annak "tulajdonosai" korlátlanul uralnak.

Az amerikai forradalomban azért szakadt el az Egyesült Államok Angliától, mert adót kellett a gyarmatoknak fizetni, de szavuk nem volt az angol parlamentben.

Ilyen helyzetben vannak a UMW-ban a bányászok, akik az adót fizetik, akiknek a nevében tárgyalnak, akiket úgy adnak el, ahogy akarnak, (mert a szerződésekre se lehet nekik szavazni) de akiknek a saját szervezetük ügyeibe beleszólásuk nincsen.

És ahogy annak idején az amerikai gyarmatok fellázdak, úgy fognak fellázadni a szervezet tagjai is, akik szintén nem fognak örökre a Lewis masinának szavazat nélkül adót fizetni.

A United Mine Workersben megjelent támadás használni fog az American Miner-nak, mert a hatalmas elterjedtséggel bíró újság hirdetést adott lapunknak.

MIT KERESNEK AFFINITY-BEN?

Affinity magyar bányászai pedabóritékokat küldtek hozzánk a múlt héten, hogy a sorsukat megmutassák. Két cent — nyolcvan cent — másfél dollár! Így néztek ki a borítékok.

De, Affinityban szövedő magyar testvérek, ez némi lesz újság a többi magyar bányásznak.

Mert ilyenek a pedabóritékok mindenfelé az országban és olyan ritka ma a tízdolláros a bányaplén, hogy a fehér holló is sűrűbb a szénvödékben.

E LAP ELŐFIZETÉSI ÁRA:
EGY ÉVRE\$3.00
FÉL ÉVRE\$1.50

CSÖKKEN A KIVETÉS

A tizenkettedik kerület gondnokság alatt élő bányászai egy kis javulást észlelnek a sorsukban.

Az eddigi két százalékos kivetés helyett ezentúl csak a pedájuk egy százalékát fogják elcsészni, hogy a kerület adósságait tovább is törlesszék.

Lewis a konvención elárulta, hogy mikor a kerületet újra átvették, — mikor azt a springfieldi lázadás után Lewis újra a karnáiba kaparította, — négy-százezer dollárnál több volt a kerület tartozása.

Sem azelőtt, sem azóta kimutatást vagy számadást soha nem közölnek és a bányászokat egyáltalán nem értesítik róla, hogy a pénzüket mire és hogyan költik el a tisztelt vezérek.

FAYETTE COUNTY WELFARE HÁZBÉRT FOG FIZETNI

A bányabárok ezentúl házbért kapnak a megyétől. Az évi adó másfélszeresét adják nekik, amiért a házaikat welfare segélyben részesülő családok lakják

Fayette County bányabárai ezentúl házbéreket szednek a megyétől.

Elhatározták a múlt héten, hogy a welfare támogatásával élő családok után a megye a házbért is meg fogja fizetni és annyit fizet minden ház után a gazdának, amennyi a házra eső évi adó másfélszerese. Vagyis ha egy házra évente ötven dollár adót kell fizetni, akkor annak a gazdája — ha welfare család lakik benne — hetvenöt dollárt kap évente.

Csak az a kérdés, hogy mit kapnak majd a Frick bányák azokért a kokszkemencékért, amelyekben szintén tucatszámra húzódnak meg szegény és elhagyott családok.

A kormány azt is követeli, hogy a megye a nyomorgó bányászokat és azok családait a legszükségesebb ruhaneművel ellássa, de ebben az irányban még nem történtek lépések.

Egy széninspektort is kineveztek, mert a bányatársaságokat — bizonyára joggal — azzal vádolják, hogy a welfare rendelkezéseire piszkos szenekeket küldenek a házakhoz.

A Fayette megyei nyomortanyák munkásai természetesen ebből a házbér ügyből semmit nem kapnak és bár természetesen egy csomó magán háztulajdonos is kap majd a házbérből, annak nagyobb része a bányabároknak jut, akiknek a házaiban a munkátlán emberek ezrei húzódnak meg Fayette megyében.

PERVESZTESEK A PROGRESSIVEK

A kerületi szénboard újra elutasította őket a fellebbezéssel

A kerületi szénboard újra elutasította a Progressiveket a fellebbezéssel a Freeburg bánya ügyében és úgy állapította meg, hogy a bányának szerződése van a United Mine Workers-al, ami érvényes.

A United Electric Coal Co. ügyére is szeretnék ezt a döntést alkalmazni, de a Progressivek azt állítják, hogy a szerződés nem érvényes ebben az esetben, mert ez a bánya MÁR ALKALMAZOTT progressiveket is és azokkal szóbeli megállapodásokat csináltak.

Ezek a döntések mind nagyon érdekesek, csak az a kérdés, hogy mi történik majd áprilistól, mikor a szerződések lejárnak és nem lehet azok mögé megbujni.

SZTRÁJK CENTRAL CITYBEN

A Huskin Run Coal Mini. Company bányájában a bányászok besztrájkoltak múlt héten

A Central City, Pa. mellé levő Huskin Run Coal Company bányájából kijöttek a bányászok mert a társaság főmunkáit, a timberest kilöktek ok nélkül munkából.

A labor board előtt hebizonytást nyert, hogy az ember lefizetésére semmi lényeges ok nem forgott és úgy döntötte, hogy vissza kell adni a munkáit.

A társaság ennek dacára nem volt hajlandó a timbermant munkába visszahelyezni, mire kijöttek a munkából a bányászok.

A második kerület tisztviselői képtelenek voltak a sztrájk óváhagyni, mert a panasz a megfelelő boardot bejárta, de másnap rá akarták venni a bányászokat, hogy a társaság ajánlatát elfogadják és visszamenjenek a bányába.

A társaság az elbocsátott emberek checket akart adni, hogy szemet leadoljon és azzal hozkodtak elő, hogy mint timberman, nem volt megfelelő a munkája.

A százötven sztrájkoló bányász azonban — nagyon helyesen — úgy érezte, hogy ha most a derekukat beadják, akkor minden rendes embert kiüldözhetnek bármikor a munkából és úgy a társaság ajánlatát, mint a kerület tisztviselői kívánságát elutasították maguktól.

A labor board döntése szerint az elbocsátott timbermannak fizetés is jár, mióta kint van munkából.

ORVOSI HIRDETÉSEK

Többen érdeklődtek az utóbbi időben, hogy mért nem közölünk orvosi hirdetéseket az újságban.

Orvosi hirdetéseket, éppen úgy, mint másfajta hirdetéseket kénytelen az újság elfogadni, ha felkínálják, ha fizetnek érte és ha szeméremstört kifejezése nincsenek a hirdetéseiben.

De amíg közönséges üzleti vagy gyógyszer hirdetéseket kérni is szoktunk a hirdetőktől, az orvosi hirdetéseket akkor sem közöljük szívesen, ha azt kínálják, csak a törvény kényszer alatt fogadjuk azt el közlésre.

Azért, mert az orvosgyógyászok a tagjainak nem engedni meg hirdetés és így rendes, tisztességes és az orvosi etikát betartó orvos nem szokott hirdetni. Vannak ugynevezett névjegyek, amelyek a lapokban a helybeli orvosok nevét, címét és telefon-számát közlik és ezek nem ütköznek az orvosi etikába, de igazi és tisztességes orvos ennél többet nem helyez el az újságban.

Nem azt kell hát kérdeznünk, hogy mért nem közölünk orvosi hirdetést, hanem tartózkodni kell az olyan orvosoktól, akik hirdetnek a lapokban.

POCAHONTAS, VA. ÉS KÖRNYÉKE REF. EGYHÁZ HIREI

Lelkész: B. Bertók Box 425, Pocahontas, Va.

Pocahontas és környékén kérjük a konfirmálandó ifjak bejelentését, hogy ifjaink előkészítése a kellő időben megkezdhető legyen.

Ifjaink kívánságára ez évben a karácsonyi mulatságot december 25-én este fogjuk megtartani a Pocahontas-i Opera House-ban.

Monus József előregedett honfitársunk e hó negyedikén végleg távozott körünkől.

Karácsonyra ünnepélyünket ez évben a templomban fogjuk megtartani, mely kiváló alkalomra iskolai növendékeink örömmel készülnek.

KILAKIK EZEKEN A PLÉZEKEN?

OHIOBAN:

Minersville, Amherst, Congo, Martyns Ferry, St. Clairsville, Maynard, Bradley, The Plains.

KENTUCKYBAN:

Clospint, Lynch, Cumberland, McRoberts, Betsy Layne, Benham, Hazard és Virgie.

WEST VIRGINIÁBAN:

Barrackville, Farmington, Galoway, Granttown, Ida May, Pursglove, Windsor Heights, Flemington, Jere, Rivesville, Bretz, Brownstown, Madsville, Beckley, Newhall, Coalwood, Welch, Freeman, Jenkinjones, Ashland, High Coal, McAlpin, Red Jacket, Stanaford, Tams, Prudence, Bartley, Capels, Casville, Mina, Noto Mine, Powellton, Sabraton, Stotesbury, Tunnelton, Nellis, Prenter, Widen, Red Dragon, Ward.

VIRGINIÁBAN:

Roda, Toms Creek.

PENNSYLVÁNIÁBAN:

Alicia, Avella, Clune, Dilliner, Nu Mine, La Belle, Renton, Brownsville, Springdale, Beaverdale, Adah, Archbald, Boltz, Bulger, Imperial, Jacobs Creek, Latrobe, McIntyre, Mercer, Salina, Studa, Torpedo, Smock, Verona, Allison, Barnesboro, Greensboro, Heilwood, Hooversville, Masontown, Marsteller, Nanty Glo, Cassandra, Rossiter, Scalp Level, Connellsville, Twin Rocks, Stoyestown Uniontown, Vintondale, Windber, Clarence, Colver, Hastings, Nanticoke, St. Michael, Lamberton.

Ezek a helyeken nem árusítja senki az American Miner-t s arra kérjük az ottani bányászokat, hogy gondoskodjanak egy értelmes, rendes gyerekről, aki a lap árusítását elvállalja.

A REFORMÁTUSOK A BÁNYÁSZOK KÖZT

A Református Egyesület a bányászokat sem hagyja ki abból a nagyszerű munkából, amely a második nemzedék erejét akarja megszerezni a magyar testületek számára és a közeli napokban az egyet szervezője Pennsylvania magyar bányászait fogja felkérni.

A nagy magyar testületek a depressió legmélyebb éveiben mutatták meg, hogy a tűzpróbát kiállták, hogy éppen olyan biztosak, sőt sok esetben és sok tekintetben biztosabbak, mint az amerikai biztosító társaságok és a magyaroknak nem kell aggódniuk, hogy kötvényekkel bármibaj is történne.

Vége annak az ostoba mesének, hogy a nagy biztosító társaságok több biztonságot adnak, mint nagy magyar testületeink, amelyek még a fizetni nem tudó tagoknak is tudtak adni egy pár havi halasztást és így semmi ok nincsen arra, hogy gyermekeink maguknak biztosítást idegen mezőkön keressenek.

Mindezeknek tudatában a magyar bányászok bizonyára szívesen és örömmel látják maguk között a Református Egyesületnek a szervezőjét, aki gyermekeiket és őket magukat meg akarja ismertetni a testület előnyeivel és erejével.

A javuló viszonyok és a fenti okok valószínűleg sikeressé teszik az agilis szervezés munkáját és a bányászok nagy számában csatlakoznak a Református Egyesület zászlájához.

Köztudomású, hogy az Egyesület felekezetre való tekintet nélkül mindenkit szívesen lát a

CSAK GONDOLKOZZATOK, TESTVÉREK

Írta: PÁLFALVY DÉNES

Magyar testvérek. 160 American Miner-t osztottam ki egy itteni derék, itt született magyar legénnyel. Frikó Ferencel és százhatvan más nemzetiségű bányászunk olvasta azokat az igazságokat, amiket mi akarunk velük tudatni.

És így lesz ez hétről hétre, amíg el nem terjesztjük az újságunkat.

Tudom, hogy sok magyar azt fogja most gondolni, hogy minek nekünk ez az angol újság.

Tudom, hogy sok magyar úgy érzi, hogy ő nem tud angolul olvasni, terjesszék a lapot azok, akik angolul beszélnek.

Hát gondolkozzunk egy kicsit, magyar bányászok.

Ha ez az angol lapunk el lett volna 22-ben terjedve, el lehetett volna-e adni a bányászoknak?

Ha a mi Magyar Bányászlapunkat kétszáz ezer amerikai és más nemzetiségű bányász tudná olvasni, ilyen sorsa lenne-e ma a bányásznak?

Ha minden bányász olvasná a magyar újságunkat, mit gondoltok, még ma is rabszolgái lennének-e Lewisnak?

Ugy-e, hogy nem? Well, az angol lapunkat oda tudjuk adni mindenféle percentű munkásnak a kezébe.

Abban az van és az lesz irtva, ahogy mi, magyarok gondolkodunk, abban a bányász-egységért fogunk szélesebb fronton harcolni.

Hát nem magunkat szolgáljuk-e, nem magunknak, meg a gyermekeinknek készitünk-e jobb jövőt, ha terjesztjük, szüntelenül, fáradhatatlanul, mindig terjesztjük ezt az újságot?

Bányászok, a hólabda van előttetek.

Megint egy kis darab hó a hegy tetejéről, mindig ragad hozzá valamennyi és mire leér a hegyről, mindent elvág az útjából.

Ha egy-egy lapot eljuttatunk egy más nemzetiségű bányászhoz, különösen egy amerikai bányászhoz, vagy egy idegen bányászhoz, itt nevelkedett, angolul olvasó fájhoz, az másokat hoz a táborba, amíg mindenki az alatt a zászló alatt fog állni, amelynek a MI bányászunk van jelvénynek írva a homlokára.

Minden magyar bányász legálabb egy idegen barátját szerezze meg állandó olvasónak és decemberre nyert ügyünk lesz.

Minden telepen gondoskodjanak a bányászok, hogy legyen valaki, aki a lapot árusítja.

Ha ügyes gyereket szerezhetünk, akkor gyerek árulja, ha nincs olyan gyerek, akkor ne szegélyeljük azt a felnőtt emberek se árulni, mert bizony mondom, hogy aki ezt a lapot az amerikai kezébe adja, az katonája a bányász-ügynek.

A lokál-gyűléseken szóba kell hozni ezt az újságot.

Meg kell ismertetni, támogatást kell kérni és ami ugyancsak fontos, tudósításokat kell beírni mindkét lapunkhoz.

Bányászok, legyünk rá büszkék, hogy ezt a lapot kiadhatjuk, hogy ezt a lapot terjeszthetjük, mert ha mindnyájan részt veszünk a munkában, más sorsa lesz hamarosan a bányásznak ebben az országban.

Hát csak gondolkozzatok, testvérek és határozzátok el, hogy magára hagyhatjuk-e lapunk szerkesztőjét, aki ezt a munkát a mi sürgető követelésünkre váltalta?

A TUDOMÁNY MINT VÉDŐ ESZKÖZ

A modern civilizációban a tudomány legfontosabb szerepe az, hogy védelmi szerepet töltsön. Védő kezelt kinyitja mindenki felé. Még olyan termékek is, mint például a tej, a tudományhoz fordul, hogy annak igényével a legnagyobb biztonságban legyen a tej tisztasága. A tej pasteurizálása például népmilliók életét és egészségét védelmezte meg az egész világon.

A tudomány nemcsak védelmet, de kényelmet is nyújt az emberiségnek sok esetben. A cigarettagyártás például érdekes példa arra, hogy a tudomány milyen módon nyújt védelmet és kényelmet a dohányosnak. A Lucky Strike gyáráról a tudomány eszközeit veszik igénybe, hogy finomabb és izesebb cigarettát adjanak fogyasztóik kezébe. Első sorban megpörköl a dohány, hogy megvédje a szájat az őn torkát és hogy kellemesebb ízt adjanak a cigarettának. A dohányban lévő bizonyos tisztáltságot eltávolítanak a pörkölés által s a cigarettának enyhébb íze van utána, ahogy azt a válogatásosabb dohányosok meg is kívánják.

Csak a közepes leveleket használják, a legfinomabb dohányokból, a Lucky gyárára, amelyeket szakértők választanak ki. Csak a legfinomabb török és hazai dohányokat s annak is csak a javát választják és vásárolják. Ebből is annyit kiválasztanak, hogy a dohány 86 százalékát kidobják, csak a 14 százalékát használják. Az érdes alsó leveleket, a durvább felső leveleket kielejlik. Csak a leggyengébb közep leveleket használják fel Luckyhoz. A természet ezeket adja a Lucky cigarettához.

Aztán ezeket megpörköljük. A pörkölés kizárólagosan a Lucky Strike gyárában használtatik. Ezt adja a tudomány a Luckyhoz. Nem csoda, hogy "A Lucky mindig jó az ön torkához."

LESZÁLLÍTJÁK A KEMÉNSZÉN ÁRÁT

A bányabárók elhatározták, hogy ebben az évben nem április elsején, hanem május elsején szállítják le a szén árát, ahogy azt minden nyáron mindig megtették.

A hirtelen beállt tavasz azonban keresztül huzta ezt a számitást és a múlt héten a szén árát levágták. Ez korai új rendelkezések hoz az iparnak és valamivel több munka lesz ezekben a hetekben.

LEVELES DOHÁNY

10 font 3 éves, gyöngye érett cigarettá burly dohánny \$1.65. Tíz font erős, bagózsara vagy pipába való \$1.50. Pipa és papír ingyenes ráadás. Utánvétel küldjük. Akkor fizeti a postát, mikor megkapja.

HICKORY RIDGE FARMS
Dept. M-2, Fulton, Ky.

ÜZENETEK

Nagy András, Ameagle. Megkaptuk és rendbe hoztuk. Köszönet.

Fejes Sándorék, Livingston. Megváltoztattuk. Szíves üdvözlét.

Petró István, Pittsburgh. Karafa urnak a lap megindult. Szíves üdvözlét.

Molnár András, Van Meter. A lap ügyét átadtuk a posta-inspektornak és addig megyünk utána, amíg a rendes kézbesítés nem lesz állandó. — Az angol lapból további utasításig 35 megy. Szíves üdvözlét.

Fodor Sándor, Beauty. Köszönet az előfizetőért. Szíves üdvözlét.

Hársányi J. Adena. Köszönet a két előfizetőért. A lapszámok mennek.

Ferkó István, Mt. Morris. Köszönet. Szíves üdvözlét.

Gáspár József, Morgan. Köszönet. Szíves üdvözlét.

Czecho Slovensko, Detroit. Elküldtük. — Mint amerikai polgárnak Önnek nem is szabad jelentkezni a cseh katonaság miatt a konzulnál. Nem lesz semmi baja. — Küldünk néha belőle.

Makranczy Dániel, Nu Mine. Köszönet. Jobb világ lesz ebben az évben. Bízalom.

Rimár András, Madera. Hálás köszönet. A naptár elment. Szíves üdvözlét.

Krazalkovich R. Barnesboro. Köszönet. Az angol lap megindult.

Vince János, Elbert. Hálás köszönet. Bízalom, jobb világ jön még a nyáron.

Mindenkinek, Mindenhol. Aki hátralekban van és teheti, legyen szíves annyit küldeni a lapra, amennyit tud ebben a rossz világban. — Ahol nem árulják az angol újságot, ott legyen szíves valaki utána nézni, hogy kapjunk árusítót. — Aki teheti szerezzen előfizetőt a Magyar Bányászlapra. — Aki teheti, szerezzen előfizetőt az angol bányászlapra.

THE "AMERICAN MINER",
EGY FÉL ÉVRE 1 DOLLÁR.

NYUGTÁZÁSOK

Sajnálattal kell megjegyeznünk, hogy a múlt hétről alig van mit nyugtáznunk, mert valami érthetetlen okból, alig érkezett előfizetés az irodába.

Soha nagyobb szükség nem volt a pénzre, mint most, az angol lap küzdelmeiben, kérünk tehát mindenkit, aki hátralekban van, hogy szíveskedjék lehetőségei szerint fizetni.

Uj előfizetőket szereztek és pénzt küldtek a saját előfizetésekre a múlt héten a következők:

Mrs. J. Sike, Carolina: Gáspár József, Morgan: Szöresik István, Lynch: Tóth Sándor, Carolina: Orosz Kálmán, Kulpmont: Miller György, Brooklyn: Kish András, Brady: Makranczy Dániel, Nu Mine: Gordos András, Edri: Chiszar István, Crumpler: Csajági Miklós, Hetzel és Mary Soltész, Appalachia.

PERSZE, HOGY LEVONJÁK

Somerset bányászainak a béréből és bóréből le akarnak húzni három dollárt, mert három nap nem dolgoztak a múlt héten.

A szén code még nem volt aláírva, a bányászoknak nem volt szerződésük és így jogosan maradtak otthon a munkából.

A United Mine Workers erőlködésének azonban egyenesen kötelezi a bányászt, hogy MINDENÁRON benn maradjon a munkában és azért von most le három dollárt egy-egy embertől a Consolidated, ha megengedik azt a bányászok.

KEGYELEM EGY BÁNYÁSZNAK

Mindenki emlékszik arra az aljas hajszára, amely Kentuckyban a börtönbe railroadozott egy néhány bányászvezért mert szervezni akarták a Blue Grass State szénmezőit.

A harlani áldozatok közt elsőnek William Burnettet küldték a börtönbe, aki önvédelemből megölt Jasse Pace deputy sheriffet, de akit nem emiatt, hanem egy másik deputynak, Frank White-nek a megsebesítéséért ítéltek ki.

Kentucky állam kormányzója most egy feltétel nélküli teljes pardont adott Burnettnak, aki egyszerre visszanyerte szabadságát és teljes polgárjogait is.

TIZ BÁNYÁSZT VÁD ALÁ HELYEZTEK

Az illinoisi testvérharc csataterén kétfelé hullanak az áldozatok, egyforma gyorsasággal.

Egy csomó kint nyugszik a temetőben, egy csomó golyót visel a testében, egy csomó a börtönben van s ujabban megint tízet helyeztek vád alá Harrisburgban.

A vád alá helyezettek nagyobb része a Progressive bányászok elkeseredett táborából került ki, akiket azzal vádolnak, hogy összeesküdtek a Peabody bánya alkalmazottainak a biztonsága ellen.

A U. M. W. tagjai közül eddig csak egy négyet helyeztek vád alá, akit azzal vádolnak, hogy meggyilkolt egy Progressive bányászt.

Közben a testvérharc tovább folyik, újabb meg újabb áldozatok kóvetelve és egyik csoport sem nyerhet annyit, amennyit az eddigi veszteségért vérben és nyomoruságban fizettek.

AZ ISLAND CREEK COAL NEM VESZIT

Az Island Creek Coal Company, amelynek alelnöke olyan hosszú küzdelmet folytatott tavaly nyáron a szén-code ellen és aki hallani sem akart hosszú hónapokig a szervezetről, nem fizet rá az NRA-re.

Most jelentette a részvényeseknek, hogy tavaly egy millió és kilencvenhét ezer dollárny felül volt a társaság tiszta profitja, százötvenezer dollárral több, mint az előző esztendőben.

A SWITZ CITY BÁNYA RÉMSEGEI

Az egész ország aggódva figyezte a múlt héten, hogy a Sinclair bányában bent rekedt öt bányász áldozata lesz-e a bányatűznek s csak huszonnégy órai várakozás után tudták őket kimenteni.

A kis kocsibánya munkásai miatt nem kellett volna annyit aggódni, ha a bánya tisztességesen lett volna vezetve, ha a biztonsági szabályok első kívánalmába lett volna tartva.

A hétszáz sukk hosszú entri mellé azonban légjáratot nem vertek és attól félt mindenki, hogy a bent rekedt bányászok megfulladnak.

A bányászok elrekesztették magukat hirtelen légevezetőket építettek az entribe, úgy, hogy azt ketté osztották és így megmenekültek s hosszú kioldás után kimentették őket.

Az American Miner azt követeli, hogy azonnal indítsanak vizsgálatot az állami bányafelügyelő és a bányatulajdonos ellen.

ÜZEMBE VETT BÁNYA

Wilkes Barre-ből írják, hogy az évek óta üzemen kívül helyezett Duryea bányát ismét üzembe vették s abban háromszáz ember fog dolgozni.

A bánya a Lehigh társaságé volt, amely teljesen elhagyta azt és vízzel töltötte meg lassan, most azonban Wm. Colliery nyitotta meg, aki új tőkét szerzett és részben új felszerelésekkel látja el a régi bányát.

A keményszen vidéken több elhagyott bányát megnyitnak s jelenleg pumpázzák, illetve csatornázzák ki a vizet az elhagyott Babylon bányából is.

MAGYAR BÁNYÁSZFIU HALÁLOS BALESETE

McAdoo, Pa. Vash János 23 éves testvérünket a bányában a motor teljesen összezúzta és mikor beszállították a kórházba, már nem is tudtak kísérletet tenni, hogy szegény magyar testvérünk életét megmentsek.

Szülei, Vash István és neje, Hegedüs Anna, akik Zalaszentlászlóról vándoroltak Amerikába, régi lakói ennek a vidéknek és általános nagy részvét kísérté elvezetett gyermeküket az utolsó útjára.

Március 17-én temették el a McAdoo-i Szent István római katolikus templomból.

A POCAHONTASI REF. EGYHÁZ HIREI

Lelkikben nagyon gazdag husvéti ünnep volt a pocahontasi egyháznak. Istentiszteleteinkre még vidéki egyháztagjaink is szokatlan nagy számban jöttek be. Istentiszteleteket tartottunk a nagyhéten csütörtökön, pénteken és szombaton. Husvéti istentiszteletet vasárnap és ünnep zárót hétfőn délelőtt. Az istentiszteleteket minden alkalommal Nt. Id. Dókus Gábor vezette, ki a lelkesztettségé alatt helyettesíti.

INDIANA BÁNYÁSZAI A KORMÁNYZÓNÁL

Sullivan bányászok küldöttéget menesztettek a kormányzóhoz, hogy a biztonsági intézkedések betartását követeljék a bányabárók részéről.

Különböző biztonsági intézkedések kerültek szóba és egyhangú megállapítást nyert, hogy Indiana szénbányái el vannak hanyagolva, azokban a legjelentősebb rendelkezések sem tartják be, azért hullnak legyek módjára a bányászok.

A kormányzó megígérte, hogy a törvényhozás elé javaslatot terjesztenek ebben az ügyben a közel jövőben.

E LAP ELŐFIZETÉSI ÁRA EGY ÉVRE\$3.00 FÉL ÉVRE\$1.50

KÉPVISELŐINK

WEST VIRGINIA

Dzsupin Mihály, Masontown, W. Va. Dobos István, Kimball, W. Va. Domokos Mózes, Prenter, W. Va. Kiss Antal, Clarksburg, Dawmont, Wendel, Meadow-Brook, W. Va. Kish András, Brady, Booth Everettsville, Rivesville, Lowesville, National, W. Va. Kocsel György, Chattaroy, W. Va. Kreizler István, Morgantown és vidéke. Lányi József, Red Dragon, W. Va. Lázár László, Elbert, Fubert, Gary, Thorpe, W. Va. Magyar András, Skelton, W. Va. Margóczy Imre, Lundale, W. Va. Mojzer János, McMechen, W. Va. Opoczki György, Lobata, W. Va. Panyi Antal, Rosemont, W. Va. Paul István, Jenkins Jones, W. Va. Pongrácz József, Nellis, W. Va. Révész István, Galloway, W. Va. Sitku István, Williamson, W. Va. Tóth Ignác, Widen, W. Va. Veszprémi Sándor és Dániel, Logan megye egész területére.

PENNSYLVANIA

Julius Bakos, La Belle, Pa. Barci János, Lemont Furnace, Pa. Blizman Béla, Springdale, Cheswick, aus, Glo, Pa. Bódis Géza, Yatesboro, Pa. Bosznayk József, Rossiter, Pa. Csányi József, Kent, Clune, Pa. Csátary Ferenc, Bainford, Pa. Csordás István Heilwood, Pa. Darnay József, Fredericktown, Pa. Eperjessy István, Johnstown, Pa. Fejes István, Brownsville, Pa. Géczy Sándor, McAdoo, Pa. Fekete József, Kingston, Pa. Gara Béla, Uniontown, Pa. Gyűrke Mihály, Nanty Glo és Nettleton, Pa. Itj. Hader Béni, McKeesport, Pa. Hajdu János, Pricedale, Pa. János Mihály, Richerville, Pa. Király György, Russellton, Pa. Lukács János, Gallitzin, Pa. Mészár Sándor, New-Salem, Pa. Mikus István, Greensboro, Pa. Molnár András, Van Meter, Pa. Nagy József, Marsteller, Pa. Orosz Kálmán, Kulpmont, Mt. Carmel, Shamokin, Keiser, Pa. Sebestyén Vince, Lucerne Mines, Pa. Sipos Gyula, Homer City, Pa. Sütő János, Windber, Pa. Szabó János, Farrell, Sharpsville, Sharon, Mercer, W. Middlesex, Pa. Szizgárd Imre, Stoyestown, Pa. és az állam egész területén. Takács János, Vintondale, Pa. Varga István, Latrobe, Pa. Toczky Mihály, Scadp Level, Pa.

OHIO

Érsek József, Ramsey, O. Bolyki János, Toledo, O. Péterfy Lajos, Columbus, O. Pásztor János, Tiltonsville és vidéke. Kovács János, St. Clairsville, O. Kovács Ferenc, Murray City, O. Molnár József, Gouster, O. Rezes János, Corning, O. Széchy Elek, Hunstburg, Ohio és vidéke. Rimár András, Warren, O. Tótván Pál, Maynard, O.

ILLINOIS

Árval András, Zeigler, Ill. Fürjes Ágoston, Orient, Ill. Gál Lajos, Harrisburg, Ill. Németh Ferenc, Springfield, Ill. Ontko István, Edwardsville, Ill. Roncz Péter, Divernon, Ill. Soltész Pál, Buckner, Ill. Tóbiás János, Valier, Ill.

NEW YORK

Mihályi Zoltán, Glenfield, N. Y.

KENTUCKY

Kabai János, Majestic, Ky.

Tárkányi Gábor, Beauty, Ky.

Kish Dénes, Lynch, Ky.

NEW JERSEY

Paul András, Carteret, N. J.

Dzsupán Mihály, 94 Bulaski Ave, Carteret, N. J.

INDIANA

Nagy Lajos, Gary és Hammond, Ind.

Simon Sándor, Bicknell, Ind.

Tótor Miklós, So. Bend, Ind.

VIRGINIA

Itj. Dobos András, Pocahontas, Va.

Vajda József, Dante, Va.

MICHIGAN

Trimal József, Detroit, Mich.

KIS HIRDETÉSEK

KERESTETÉS

5 akér kitűnő termőföld, teljesen felszerelt poultry farm, 1200 tyúk számára ólak, vízvezeték és villany az ólakban, 6 brooder ház, 7 szobás lakóház, cement pincevel, két istálló és garage, magtár, körülbelül 300 tojó tyúk, posta, iskola, templom, store, vasútállomás a szomszédságban. Minden terméket a háztól elvisznek. Hazautazás miatt igen jutányosan eladó. Érdeklődni: A. Ordódy, Dorothy, N. J.

TESTVÉR, EGY ELŐFIZETŐT AZ ANGOL ÚJSÁGRA!

MEGHIVÓ

A HOMER CITY, PA.

ANGOL BÁNYÁSZLAP NAGYBIZOTTSÁGA

testvéri szeretettel meghívja a környékbeli magyarságot

AZ ANGOL LAP TÁMOGATÁSÁRA

ÁPRILIS HÓ 14-IKÉN, SZOMBATON

HOMER CITY, PA.-BAN

AZ AMERICAN LEGION HALLBAN

tartandó

BÁNYÁSZMULATSÁGRA

A ZENÉT A HOMER CITY-I PA. BÁNYÁSZ-ZENEKAR TESTVÉRISÉGBŐL SZOLGÁLTATJA

Belépti díj: FÉRFIAKNAK 40c. NŐKNEK 20c.

A MULATSÁG KEZDETE ESTE 6 ÓRAKOR

Hüsitők és egyebekről a Nagybizottsági tagok gondoskodnak

Minden magyar testvért szeretettel várunk

SIPOS GYULA, elnök

KISS LAJOS, titkár

EGYLETI KALAUZ

A WILKER-BARRE-I I. MAGYAR KÖSSÜTH LAJOS BS. EGYLET
Alapítatott 1892 Február 27-én

Gyüleseit tartja minden hó harmadik vasárnapján, 459 Main St., Evansville, Pa.

Elnök Jánki József. Titkár Bódi István. Pénztárnok Fekete József, címe: 527 Northampton St., Kingston, Pa. Jegyző Jenki Endre. Beteglátogató Gyúri József. Hármas tagu bizottság. Jencsik György, Márton István és Győri László.

Minden az egyletre vonatkozó felvilágosítással szívesen szolgál Fekete József, kinek címe: 527 Northampton St., Kingston, Pa.

A CONGOI ELSŐ RÁKÓCZI FERENC BÁNYÁSZ BETEGSEGÉLYZŐ EGYLET

Alakult 1894 január hó 11-én
Székhelye: Congo, Ohio

Gyüleseit tartja minden hó harmadik vasárnapján a Ref. Templom alatti iskolában, Drakes, Ohio.

Diszelnök Bucskó András. Elnök Titka János. Alelnök Rezes János. Pénztárnok Haralyda János. Titkár. Jegyző Pallay János, kihez minden, az egyletet érdeklő levél küldendő, címe Box 85, Congo, Ohio. Pénztári titkár Kocsis István. Ellenőr Tóth V. István. Naplóvezető Varga András. Hármas bizottsági tagok: Szántó János, Porkoláb Sándor, Titka Péter. Beteglátogató Congón Horváth Sándor; Drakesen Lukács András. Zászlótartók: Titka Sándor, Dudas Péter. Teremőr Lukács András. Egyleti orvos Dr. James Miller. Hivatalos lap Magyar Bányászlap.

LATROBE, PA. ÉS KÖRNYÉKE JÉZUS SZT. SZIVE R. és G. KATH MAGYAR BETEGS. EGYLET
Székhelye: Latrobe, Pa.
Alakult 1905 február 5-én

Az egylet tisztikara: Elnök Léway Mihály. Titkár-pénztárnok Varga István. Ügykezelő Vincze János. Ellenőr Jámber István.

Gyüleseit tartja minden hónap harmadik vasárnapján délután 2 órakor Dorothy-n, Vincze József tagtárs házában.

ELSŐ TUG RIVER-I MAGYAR MUNKÁS BETEGSEGÉLYZŐ EGYLET
Alakult 1908 Október hó 1-én
Székhelye: Gary, W. Va.
Hivatalos lapja: Magyar Bányászlap

A Főtitkár:
Főelnök Kiss Imre.
Főalelnök Id. Nagy Mihály.
Főtitkár Lázár László, Box 805, Gary, W. Va., a vidéki tagok leveleit hozzá küldendő.
Főjegyző Varga László.
Főpénztárnok Soltész József.
Háromtagu bizottság: Horváth János, Ifj. Nagy Mihály, Buzsik József.
Főellenőr Ifj. Nagy István.
Szertárnok Kiss Imre.
Póttag Ifj. Nagy Mihály.
A főtitkár minden hónap utolsó vasárnapján délelőtt 10 órakor tartja gyűlést a Gary-i Hallban.

Első Osztály, Filbert, W. Va.
Elnök Horváth János. Alelnök Ifj. Nagy István. Titkár és jegyző Varga László, Box 202, Filbert, W. Va. Pénztárnok Soltész József. Ellenőr Id. Nagy Mihály. Beteglátogató Csűr-

kó József. Háromtagu bizottság: Ifj. Nagy István, Szabó Mihály, Horváth János. Ajtóőr Szabó Mihály. Zászlóvivők: Amerikaihoz és Magyarhoz Ifj. Nagy Mihály, Gyászhoz Id. Nagy Mihály.

Gyüleseit tartja minden hó 13-ika utáni vasárnap a Filbert-i katolikus templom alatt.

2-ik Osztály, Gary, W. Va.
Elnök Márkus Demeter. Alelnök Szűcs János. Titkár Kiss Imre, Box 404, Gary, W. Va. Jegyző Buzsik József. Pénztárnok Lázár László. Három tagu bizottság: Márkus Demeter, Szűcs János, Szász György.
Gyüleseit minden hó harmadik vasárnapján tartja a Gary-i Hallban.

3-ik Osztály, Pageton, W. Va.
Ideiglenesen a 3-ik Osztály ügyeit a központi titkár végzi, azért a tagok minden levelet az ő címére küldjenek. Box 312, Gary, W. Va.

4-ik Osztály, Ream, W. Va.
Ügykezelő Szász György, a helyi és vidéki tagok havidíjait és egyéb befizetéseit hozzá küldendő Box 312, Gary, W. Va.

6-ik Osztály, Red Jacket, W. Va.
Ideiglenesen a hatodik osztály ügyeit a központi titkár végzi, azért a tagok minden levelet az ő címére küldjenek. Címe: Lázár László, Box 305, Gary, W. Va.

A VERHOVAY SEGÉLY EGYLET
248-1K FIÓKJA
MONAVILLE, W. VA.

Gyüleseit tartja minden hó első vasárnapján Loganban, Gyöngyösi János Colonial Hotel termében.
Király József. Titkár-pénztárnok Vizi János, Box 95., Monaville, W. Va. Jegyző-ellenőr Kish András. Számvizsgáló bizottság: Kun Lajos, Németh István, Fazekas József. Beteglátogató minden tag, akit arra a titkár-pénztárnok kinevez. Betegellenőr az egész körzetben Tábori Oszkár. Zászlóvivőket az elnök esetenként nevez ki.

A VERHOVAY SEGÉLY EGYLET
57-1K OSZTÁLYA
CLARKSBURG, W. VA.
Alakult 1907 Augusztus 25-én

Gyüleseit tartja minden hó első vasárnapján a Williams Hallban a Second Streeten délután 2 órától kezdve.
Elnök Kiss Antal, Box 36, Dawmont, W. Va. Alelnök Mészáros József. Titkár Grega János, P. K. Mine, Clarksburg, W. Va. Pénztárnok Nemes János, R. 2. Box 14, Clarksburg, W. Va.
Elnök Veszprémi Dániel. Alelnök Va. Ellenőr Pavlik Mihály. Háromtagu számvizsgáló bizottság. Szakály György, Pavlik Mihály, Oláh János. A beteglátogatót az elnök és pénztárnok nevezi ki. A zászlótartókat az elnök nevezi ki.

A VERHOVAY SEGÉLY EGYLET
293-1K OSZTÁLYA
THORPE, W. VA.

Elnök Tótor László. Titkár és pénztárnok Ifj. Kujbas Mihály, Box 124, Thorpe, W. Va. Beteglátogató Juhász Lajos. Háromtagu bizottság: Imre Mátyás, Kiss András és Szidlóczy József.
Gyüleseit tartja minden hónap első vasárnapján a 11-es református egyház termében.

NEM SZERELEM ÉS NEM JÓSZIVÜSÉG

Az acélmágnások elhatározták, hogy felemelik a munkabéreket tíz százalékkal.

S mert a heti negyven órás munkanapot le nem szállítják, a munkásaik ezentúl tíz perccel ténylegesen több pénzt fognak keresni.

Ez lesz tehát az egyetlen nagyipar, amelyben az emberek a tíz százalékos béremelést pénztöbbletben megkapják, mert például az autópárban ezentúl kevesebbet fognak dolgozni.

A tíz százalékos béremelést nem fogják megérezni a munkások.

Nem javul a sorsuk tíz százalékkal, mert hiszen az árak az utolsó hatvan napban tíz százaléknál többel emelkedtek.

Ezt azonban nem veszik tekintetbe azok az újságok, amelyek most dicsőímszokat zengedeznek, hogy milyen humánusnak az acélbárok.

A gyanutlan polgárok közül is sokan megállapítják, hogy "nini, milyen nagy szív van a vasiparban," strájk nélkül, zavarás nélkül felemelték a napszámot.

Igaz, hogy a nehéz iparban még nem volt sztrájk.

Igaz az is, hogy — bár a munkások zugolódnak — a szervezkedés sem jutott odáig, ameddig az autópárbások elmentek.

S mégsem szerelemből, mégsem jószívűségből adják a béremelést az acéltruszték.

Két oka van a hirtelen elhatározásnak, amit kár lenne tulbecsülni.

Az egyik az, hogy a kormányzat egyik legkülönb szerve, a Federal Trade Commission a nehéz ipar ellen súlyos panaszt emelt a NRA-nál és a kormány-nál.

A VERHOVAY SEGÉLY EGYLET
32-1K FIÓKJA
Székhelye: Gary, W. Va.

Elnök Kovács Gyula. Alelnök Kiss Imre. Titkár és ifjusági ügykezelő Magyar József. Pót-titkár Róth György. Beteglátogatók: 6-on Dolgos Mihály, 3-an Dudas Pál, 10 és 11-en Lőcs László. Zászlóvivők: Magyarhoz Hegedűs József, Amerikaihoz Csulák András, Gyászhoz Dudas Pál. Kerületi delegátus Popovics Péter. Pót-delegátus Magyar József.
Gyüleseit tartja minden hónap első vasárnapján délután 2 órakor a Gary gyülesteremben.

LOGANVILGYI MAGYAR TÁRSASKÖR
LOGAN, W. VA.

Elnök Molnár Károly. Alelnök Dávid Lajos. Titkár Antal János. Levelező titkár Bak Zsigmond. Pénztárnok Nagy Sándorné. Bizottsági tagok: Antal Jánosné, Király Anna és Szász Mihály.

Azzal vádolják az acélipart, hogy a Sherman törvényeknek már a látszatát is felrúgták, hogy az árakat vigan szabják meg egymás közt és hogy azt nagyon siettek, nagyon magasra emelni.

Vissza-állították a hírhedt Pittsburgh-plust, ami más szavakkal azt jelenti, hogy bárholnan szállítanak acélt egy-egy városba, annyi szállítási díjat csapnak annak az árához, mintha Pittsburghból jönne a szállítmány.

Ha például Los Angelesba küldenek vasat a san-franciscoi kórhókból, akkor azért ott meg kell az acél országos piaci árát fizetni, s azonkívül annyit, a mennyibe a vízi szállítás kerülne Pittsburghból.

Amíg tehát a nehéz ipar so-hajtozik, hogy a NRA nagy terheket rakott az iparra, addig a kék sas mindent eltakaró szárnyai alatt nagyon szépen tolasszodnak és maholnap a negyven százalékos üzem mellett dividendet, sőt esetleg elmaradt osztalékot is fizetnek.

A Federal Trade Commission olyan nagy tiszteletben áll az országban, hogy annak panaszait nem lehet félre lökni, azzal foglalkoznia kell a kormánynak, s foglalkozni fog vele esetleg a congressus.

Ez az egyik, talán a fontosabb oka, hogy hirtelen elhatározták a tíz százalékos bérjavítást.

Ha ennek fejében az egy-séges ármegállapítást tovább folytathatják, akkor csak az illetéketlen profit egy kis hányadával szurják ki a munkások szeméit, mikor a béreket felemelik tíz százalékkal.

A béremelés másik oka a Wagner-bill, amely egyelőre nem valóság, csak egy súlyos fenyegetés a kormánynak a kezében.

Nyílt titok, hogy ha az iparfejedelmek "jól viselik magukat", akkor a kormány nem fogja a Wagner-billt keresztül hajszolni a congressuson, amelynek minden tagja meg van rémülve a tőkétől és amelynek minden tagja szeretne elfeledkezni a javaslatról.

A Wagner billt csak úgy fogják megszavazni, ha Rooseveltt a legnagyobb határozottsággal fogja azt követelni, amit eddig az elnök nem tett meg.

És az iparfejedelmek azt hiszik, hogy amennyiben hirtelen hátra-arcot csinálnak, amennyiben oda löknek egy pár centet a munkásnak, a kormány egyelőre eltekint ettől a javaslatról, amire pedig égető nagy szükség van.

Szükség van rá, hogy a Wagner javaslatot megszavazzák, mert anélkül a NRA hetedik papirafusa csak football a kapitalisták lábai alatt, amit ide-oda rugdosnak.

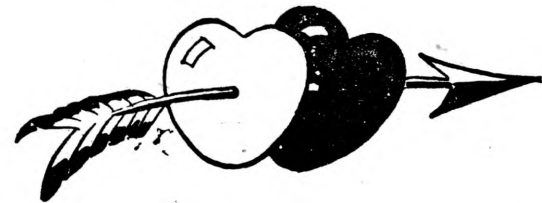
Az utolsó három héten át szüntelenül zajongtak ez ellen a bill ellen és a nehéz ipar most tovább megy a lármánál. Hajlandó jó öreg casht ajánlani a munkásnak, ha lemond a szabadság-jogáról, ha lemond a szervezkedés jogáról.

Ez a második oka annak, hogy a béremelést hirtelen ki-irták, mert részben jobb indulatot keresnek a kormánynál, részben meg akarják győzni a már annyiszor elbolondított munkásembert, hogy nem szükséges neki szervezkedni.

Nagyon természetes, hogy a munkásnak nem érdemes most bedülni.

Hiszzen ha szervezkedik, akkor tíz százaléknál nagyobb béremelést kap és a jövőben nem nélkülül fognak elhatározni sem a béremelést, sem a bérvághat.

A munkás sorsa azonban — sajnos — a munkás kezébe van letéve és attól kell félnünk, hogy ez a tíz perces maszlág most megint elveszi a harci kedvét attól, hogy sürgősen szervezkedjék.

MEGSEBZETT -- SZIVEK --

REGÉNY

Folytatás

A főherceg újra melegen meg-
rázza a művész-költő kezét:

— Kedves gróf Csák, én előre örülök annak a sikernek, amelyet Ön az udvarnál el fog érni és büszke leszek, hogy annak a körnek a számára Önt én fedeztem fel.

A főherceg aztán szívélyesen búcsuzott el erre is, arra is és Tallóczyékkel elhagyta a báltermet.

Nagyon természetes, hogy a fenség hiába ajánlotta a fesztelenséget, míg jelen volt, mindenki feszélyezve érezte magát, hanem aztán, mikor elment, annál inkább kipótolták a mulasztottakat.

A korosabb urak egy nagy asztal mellé gyűltek és ott adomáztak, pletykáztak. Az adomák főmestere Pálffy őrnagy volt. Nála mindig került egy rakás férfikompaniának való adoma, amelyet félig sugva kellett elmondania, nehogy a körülöttük jövő-menő hölgyek meghallják. Hanem aztán a kitörő harsogó kacagás odagyűjtötte az érdeklődőket, de amíg "idegen elemek" voltak jelen, az őrnagy nem kezdett újabb adomába.

Az alispán leánya, egy ördög-szemű kis cigánylány váltig könyörgött Györgyevicsnek a nő-válasz valcerbe, hogy mondja el az adomát, "ha csak félig is", amelyen olyan nagyon kacagtak odabenn az előbb.

Györgyevics, a lányoknak, asszonyoknak minden pillanatban hazudni tudó Györgyevics olyan "fehér" adomát gyártott hamarjában a kis kíváncsi lánynak, hogy az füzőrepedésig kacagott rajta.

Fánika, aki mindenütt a nyomukban táncolt Csákkal, oda-szolt hozzájuk:

— Mit neveztsz te olyan nagyon, Margit?
— Ggyörgyevics mesélt egy adomát, amelyet az öreg asztalánál az őrnagy adott elő.

Csák ránézett a hadnagyrá.
— Csak nem ment el a hajad, rác, hogy az őrnagy adomáit meséled egy kis lánynak?

— Kedves gróf Csák főhadnagya, — racsolt a rác orrhangon, ahogy a főherceg beszélt, — a kanálislevet, ha szézen megszirik, kristálytisztáa víz lesz.

— Ugy, — mosolygott a főhadnagya, — te voltál a szén?

— Kegyes engedelmeddel...
Fáni bizalmasan faggatni kezdte Csákot:

— Ugy-e, az őrnagy mindig förtelmes történeteket szokott előadni?

— Dehogy, — mosolygott Csák, — nagyon naiv mesék azok és bátran elmondhatnák akármelyik leány előtt, de a képmutató társadalmi morál azt tanítja, hogy a leány ne tudjon semmit. Ennélfogva a lányok mind tudnak olyat is, amit nem kellene. Szavakkal nem szabad előtűk beszélnünk, de színhabza visszük őket és regényeket adunk a kezükbe. Ezek aztán kioktatják őket minden irányban.

Csák és Fáni majdnem sétálva táncoltak. Nem is tánc volt az övék, csak alkalom arra, hogy egymást átölve beszélgessenek. Fáni a vacsoránál vagy két pohár pezsgőt ivott lopva és ilyenkor igen merész hangon és tárgyagról szeretett csevegni.

— Ugy látszik maga is szabadelvűen vélekedik a dologról. De azért nem szeretné, tudom, hogy a jövődöbelije, a felesége, maga előtt mást is szeressen.

— Nem olyat választottam, — mondta nyugodtan a főhadnagya, — aki előttem mást is szeretett volna. De én azt tartom: ne le-

gyen a férfi se féltékeny a nő multjára, mint ahogy nem lehet a nő féltékeny a férfi multjára.

— Nőül venne maga egy öze-
veg asszonyt?

— Jó lélekkel, nyugodtan, ha szeretném!

— És egy bukott leányt?

— Ha maga egyszer asszony lesz, — felelt udvariasan mosolyogva Csák, — akkor folytatom ezt a témát, addig nem. Menjünk az asztalhoz.

— És az étterembe vezette a leányt.

— Gyáva, — sugta neki melettközben Fáni, — gyáva. De azért nagyon szeretlek!... Nem csak a férfit szeretem benned, hanem a finom lelketed is...

— Jól van, — vette tudomásul Csák mosolyogva az ömlengést és leült Fánikával egy rakás jókedvű leány és fiatal asszony közé. Ott ült Ilonka is és bizonyára egy kevés pezsgőt ihatott, mert a gyönyörű nagy kék szeme ragyogott, mint két fénylő jaspis.

— Most pedig mulatni akarok, — jelentette ki Csák. — Ide Muki!

Rác Muki, aki a mennyei szenteknél is többre nézte Csákot, behozta a bandáját. Odakint a katonazenekar hurta egy-re-másra a tour-táncokat.

Dernő kapitány és Györgyevics hadnagya odaültek Csák mellé és mikor Muki rárantotta, hogy "pipiros a pipacs virága, pipiros a babám orcája", — a rác elrikkantotta magát és megszorította egy közelbe eső fiatal asszony kezét és olyan pillantást vetett rá, mint aki reménytelenül szeret.

Buskomoran ragadta meg a pincér frakkját.

— Dolfi, sokan vagyunk, tíz üveg szíverősítőt!

A kapitányné nevetve szolt oda neki:

— Györgyevics, sokra gyűl reggelig a pezsgőszámla.
— Mindegy, méltóságos asszonyom! — Busulok! — Haldoklik a nagynénem!...

Volt egy nagynénje valahol Vukováron, egy sertéskezeskedő özvegy, akinek mindig várta a rác a halálát, de a dusgazdag vénasszony soha nem akart meghalni, pedig a hadnagya minden este imádkozott lefekvés előtt és estéli imáját mindig így fejezte be:

— "És minél előbb vedd magadhoz mennybéli atyám az én édes nénikémet."

Csák beosztotta hangnem szerint a társaságot, aztán daloltatta őket, természetesen ő is fújta. Ezen közben ivott a társaság hatalmasan.

Az étterembeli kompánia egyre gyűlt, a táncolók benn ritkulnak. A szolidabb elem már régen hazament. Egyszer csak a téli nap benézett a nagy ablakokon.
— Szépen vagyunk, — mondta nevetve Deér elnök ur Brunner bárónak. — És én betegen reggelig korhelykedem. Ez több a soknál.

— Ettől gyógyulsz meg méltóságos uram, — vigasztalta a báró Deér. — Hanem azért már tényleg menni kell. Gyerekek! Lefutni!

— Szerencse, hogy ma nincs rukkolás, — mondta Dernő kapitány, igen bizonytalan léptekkel kelve fel az asztaltól.

Aztán a ceket rendezték el. Györgyevics kifizetett mindent.

— Majd elszámolunk, urak, — jelentette ki. És hatodjára valott szerelmet egy szép asszonynak, akinek nem tudta a nevét.

Ilonkának egész este Pálffy udvarolt, de Dernő is odaült és konkurrált az őrnaggyal, aki ki-jelentette, hogy lelővi a kapitányt, mert Dernő, ha be volt

rugva, nagyon, nagyon kedves, sőt szellemes társalgó volt. Ilonka mondta neki:

nőtlén volna, rögtön megkérném: a kezét, önnel vétetném magamhoz.

— Kapitány, ha maga még mat nőül.

— Édes Iluskám, — nevetett Dernőné, — én odaadom ezt a rossz embert, ha akarod. Elválllok tőle. Mit szól hozzá, kedves báró?

A kapitány szemrehányóan nézett a feleségére.

— Hát ez a hála asszonyom? Hát ezért voltam én hűséges párja Önnek nyolc hosszú éven át? Mért nincs ebben a pohárban mérge, — kiáltott az elke-seredett férfiú és egy teletöltött pezsgőspoharat végtelen szomorúsággal, de hihetetlen gyorsan hajtott fel a szegény kapitány.

— Dehogy is adnának, te kiáll-batatlán, — mondta halkan a kapitányné és zsebkendőjével le-törülte az ura bajuszáról a pezsgőhabot. A kópönyege gallérját felhajtotta és megveregette az arcát és karját belefűzve a meg-megingő kapitányéba, szeretettel bujt mellé.

— Mehetünk!

Fáni és Ilonka felöltözve várták míg az öregebbek felkészültek és érdeklődve nézték a kapitányukat.

— Mit gondol Csák, — fordult Fáni hirtelen a főhadnagya-hoz, — szeretni fogom én a fér-jemet nyolc évi házasság után úgy, ahogy Dernőné szereti az urát?

Csák elgondolkozva fujta a szivarja füstjét és merően a leány szemébe nézett:

— Hát nem fogja ugy szeretni? — kérdezte csöndesen.

Fáni ijedten, becézve szorította meg a főhadnagya karját és sietve mondta:

— Ha az lesz a férjem, akit én gondolok, ezerszerre jobban fogom szeretni.

— S ha nem az lesz?

A leány szomorúan csüggesztette le a fejét és tompán mondta.
— Akkor azt nem szeretem az első perctől fogva és nem fogom szeretni nyolc év után sem...
Soha...

Csák megszorította a Fánika kis keztyűs kezét.

— Az lesz! — mondta halkan, — az lesz, akit maga gondol...

Ilonka, ahogy ott állt mellettük, szórakozottan hallgatva a Pálffy őrnagy becéző kedveskedéseit, végignézett a fényes be-lépős asszonyok, lányok között: a jövedvű tömegben és nagyom árának érezte magát. A gondolatai elrepültek e színes képek közül, el-el, messze, egy műn-cheni festő kis szobájába. S a műterem mellett alvófülkéken, ébren álmódva odahajolt a leány egy gondörhajás, fiatalember fölé és összecsiszkolta az alvó embert nagyon sokszor, édes, leányos fehér csókokkal...

Deérék kocsin mentek haza, de a társaság nagy része, tekintve a gyönyörű téli reggelt, gyalog széledt el.

Csák, mikor Brunnerékat hazakíserte, egyenesen hazament. De Györgyevics csak reggel kilenc óra után került elő egy rakás berugott tiszttel és civillé és hozták az egész bandáját Rác Mukinak.

Négy kocsin jöttek. A Györgyevics és Csák legényével puncsot főzettek és ittak. A zene pedig szolt folyton.

— Hadd riadjanak a kisérte-tek ebből az elátkozott pavillonból, gyerekek, — rikoltott a hadnagya, — huzzad Mukikám!

Folytatjuk.

LOGANVIDÉKI

Magyar Háziaszonyok

HA ZÖLDSÉGRE, GYÜMÖLCSRE, TOJÁSRA ÉS BAROM-FIRA VAN SZÜKSÉGÜK, TÁMOGASSÁK A MONAVILLEI MAGYAR KERESKEDŐKET és RENDELJENEK MINDENT

Tárkányiéknál

Ha valamire szüksége lenne, mielőtt otthonában körutunkon felkeresnénk, szíveskedjék egy postakártyát írni címünkre és a megrendelt árut AZONNAL H Á Z H O Z SZÁLLITJUK

Tárkányi Testvérek

BOX 64.

MONAVILLE, W. VA.